

Dimensionament i caracterització de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència

Novembre 2021

ICC consultors
Enric Granados, 111 1r 1a
08008 Barcelona
Tel. 93 317 89 99
icc@icc-consultors.com
www.icc-consultors.com
NIF: B-62536909

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

Índex de continguts

1. Presentació	3
2. Síntesi conceptual i metodològica	4
3. Una necessària lectura crítica de les dades	9
4. Mapa de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència	14
4.1 Mapa global d'empreses i professionals	14
4.2 Empreses	19
4.3 Professionals autònoms	24
4.4 Més enllà de les ICC: agents destacats del tercer sector i el sector públic	29
5. Ocupació en els sectors culturals i creatius	36
5.1 Volum d'ocupació per àmbits	37
5.2 Volum d'ocupació per tipus	39
5.3 Impacte covid-19 en l'evolució de les noves contractacions ...	40
5.4 Característiques de les noves contractacions	44
6. Empreses: xifra de negoci	48
6.1 Xifra de negoci per àmbits.....	48
6.2 Una mirada addicional: els pressupostos públics.....	51
7. Comentari final.....	52
ANNEX	53

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

1. Presentació

L'àmbit de les Indústries Culturals i Creatives (ICC) ha anat adquirint rellevància al llarg de les darreres dues dècades a Europa. L'evolució del context econòmic global ha fet créixer l'interès per l'economia creativa davant la problemàtica amb el recursos naturals i amb les noves oportunitats tecnològiques. En el moviment cap a un creixement sostenible, les ICC adquireixen un paper central a partir de l'atractiu que suposa que el seu recurs base sigui la creativitat.

Malgrat la importància discursiva que les ICC han anat guanyant, encara hi ha una **falta d'eines** que permetin conèixer l'estat del sector i elaborar plans i polítiques al respecte. A més de les limitacions de dades, la **diversitat de definicions** existents dels sectors culturals i creatius, i les polèmiques i els debats que envolta el treball en aquest àmbit, sovint dificulten el treball en relació a les ICC.

En el present informe s'aprofundeix en la mirada a les ICC a Girona i la seva àrea d'influència a partir del model base definit al primer informe d'aquest projecte. Per a fer-ho, s'ofereix una primera **síntesi conceptual i metodològica**, que es completa amb un **conjunt de reflexions centrals sobre la realitat dels àmbits culturals i creatius** que cal tenir en compte **per a una lectura crítica i informada** de les dades ofertes.

El punt de partida és el **mapa d'empreses i professionals autònoms de les ICC**, que es completa amb **dades addicionals** relatives als 3 àmbits centrals del Projecte Estratègic i de Competitivitat Territorial (PECT) de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència.

Seguidament es realitza un estudi de la **ocupació cultural i creativa** al territori. A part de quantificar-la per àmbits i municipis, s'analitzen les seves **característiques** i l'**impacte de la Covid-19** a partir de les noves contractacions.

Finalment, l'informe realitza una estimació del **volum de negoci del sector empresarial** de les ICC, mostrant la rellevància d'aquestes activitats a nivell econòmic.

3

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

2. Síntesi conceptual i metodològica

En aquest apartat es presenten les claus de l'aproximació conceptual realitzada al primer informe d'aquest projecte. En sintonia, es realitzen també els comentaris tant metodològics com qualitius necessaris per entendre les dades i la realitat sobre la que es treballa.

Perímetre territorial

En primer lloc, cal atendre el perímetre territorial, que conjuga 2 nivells:

- ✓ **Girona ciutat.**
- ✓ **La seva àrea d'influència:** Celrà, Quart, Fornells de la Selva, Vilablareix, Salt, Bescanó, Sant Gregori, Sarrià de Ter, Sant Julià de Ramis.

Model conceptual

En segon lloc, a nivell conceptual, el present estudi pren com a referència el model desenvolupat pel grup de treball europeu [European Statistical System Network on Culture](#) (ESSnet-Culture). Aquest projecte actualitzava i desenvolupava una metodologia estadística comuna per als organismes oficials de la Unió Europea, afavorint l'harmonització i la comparabilitat.

La proposta d'ESSnet-Culture pretén evitar que la cultura quedi diluïda en la definició de les ICC, de manera que posa com a punt de partida l'expressió i/o la creació de valor artístic i cultural de les activitats a considerar. Això marca límits en l'extensió de les activitats relacionades amb la creativitat, però també amb la integració d'activitats auxiliars i complementàries tant als sectors culturals com creatius.

El perímetre establert per l'ESSnet-culture es troba a la base del perímetre utilitzat en la delimitació de l'[Idescat](#) que, al seu torn, és la base de la delimitació utilitzada en els estudis realitzats per l'[Ajuntament de Barcelona](#). El mateix punt de partida es pot trobar a l'estudi [Cuentas Satélite de la Cultura en España](#) i als projectes de l'[Observatori Basc de la Cultura](#). En tots els casos, es produeixen petites adaptacions a les possibilitats que ofereixen les dades i als interessos propis de cada projecte.

4

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

En aquest cas, el model base que s'utilitza, definit conforme els CCAE (en alguns casos, segons disponibilitat de dades, la classificació separarà el comerç o l'inclourà en els àmbits específics), és:

	Subsector	Etiqueta CCAE	CCAE
Sector cultural	Patrimoni, museus, arxius i biblioteques	Activitats de museus	9102
		Gestió de llocs i edificis històrics	9103
		Activitats de biblioteques	9105
		Activitats d'arxius	9106
	Arts visuals	Creació artística i literària	9003
		Activitats de fotografia	7420
	Arts escèniques	Arts escèniques	9001
		Activitats auxiliars a les arts escèniques	9002
		Gestió de sales d'espectacles	9004
	Música	Activitats d'enregistrament de so i edició musical	5920
		Activitats auxiliars a les arts escèniques	9002
		Gestió de sales d'espectacles	9004
	Audiovisual (cinema, TV, ràdio)	Activitats de postproducció cinematogràfica, de vídeo i de programes de televisió	5912
		Activitats d'exhibició cinematogràfica	5914
		Activitats de producció cinematogràfica i de vídeo	5915
		Activitats de producció de programes de televisió	5916
		Activitats de producció de programes de televisió	5917
		Activitats de distribució cinematogràfica i de vídeo	5918
		Activitats de distribució de programes de televisió	6010
Activitats de radiodifusió		6020	
Activitats de programació i emissió de televisió		6391	
Llibre i premsa	Activitats d'agències de notícies	6391	
	Creació artística i literària	9003	
	Edició de llibres	5811	
	Edició de periòdics	5813	
	Edició de revistes	5814	
	Altres activitats d'edició	5819	
Comerç	Activitats d'agències de notícies	6391	
	Comerç al detall d'articles nous en establiments especialitzats (focus Galeries d'art, Arts visuals)	4778	
	Comerç al detall de música i vídeo en establiments especialitzats (Música)	4763	
	Lloguer de cintes de vídeo i discos (Audiovisual)	7722	
	Comerç al detall de llibres en establiments especialitzats (Llibres i premsa)	4761	
	Comerç al detall de periòdics i articles de papereria en establiments especialitzats (Premsa i premsa)	4762	
Indústria cultural auxiliar	Impressió de periòdics (auxiliar Llibre i premsa)	1811	
	Altres activitats d'impressió i arts gràfiques (auxiliar Llibre i premsa)	1812	
	Fabricació d'instruments musicals (auxiliar Música)	3220	
	Reproducció de suports enregistrats (auxiliar Música)	1820	
Sector creatiu	Arquitectura	Serveis tècnics d'arquitectura	7111
	Publicitat	Agències de publicitat	7311
	Indústries de la llengua	Activitats de traducció i d'interpretació	7430
	Disseny	Activitats de disseny especialitzat	7410
	Videojocs	Edició de videojocs	5821
Transversal	Educació	Educació relacionada amb la cultura	8552

Nota: Quan és possible, els casos són revisats de forma manual i s'inclouen agents que, si bé estan classificats en codis diferents, s'han pogut identificar i contrastar amb coneixement de camp dels tècnics.

Si això no és possible, hi ha codis on s'opta per no incloure'ls si la major part que acullen no és cultural o creativa (com podria ser, per exemple, el codi 4778, o determinats codis quan no són al màxim detall).

Dades i aproximació metodològica

En tercer i últim lloc, l'estudi afronta la problemàtica comuna i central en relació a la disponibilitat de dades per l'estudi de les ICC. En el marc d'aquest projecte, però, malgrat les limitacions, les dades permeten adoptar una estratègia equiparable als estudis de referència citats que atenen dades oficials classificades per codis d'activitat econòmica.

Això significa realitzar l'**aproximació a la realitat empresarial i laboral de forma diferenciada i a partir de 2 fonts d'informació principals:**

- ✓ **Anàlisi de la realitat empresarial:** El **Registre Mercantil** i la informació publicada al Butlletí Oficial del Registre Mercantil.

Potencialitats	Limitacions
<ul style="list-style-type: none"> Nivell màxim de detall (4 dígits). Llistat d'empreses (dades individualitzades). Dades de resultats econòmics d'empreses (no d'autònoms). Dades oficials i extenses sobre empreses. Dades de tots els municipis considerats. Accés especial a través del servei de XIFRA (Diputació de Girona), no disponible en altres àmbits. 	<ul style="list-style-type: none"> Els autònoms estan infrarepresentats en gran proporció (no s'inclouen). Sovint hi ha agents que s'inscriuen en codis sense seguir un criteri de sector cultural i creatiu, o els codis existents no s'adiuen a la realitat del sector. No tots els agents tenen dades disponibles (cal realitzar estimacions).

- ✓ **Anàlisi de l'ocupació:** L'**Observatori del Treball i Model Productiu** de la Generalitat de Catalunya.

Potencialitat	Limitacions
<ul style="list-style-type: none"> Dades oficials i extenses sobre treballadors assalariats i autònoms. El nivell de detall és a 3 dígits, que es correspon al màxim en alguns casos. Dades de tots els municipis considerats. Accés especial a través del servei de XIFRA (Diputació de Girona), no disponible en altres àmbits. 	<ul style="list-style-type: none"> Dades agrupades (no és possible llistar agents). El nivell de detall és a 3 dígits, cal fer estimacions en alguns casos (menys per l'educació, que no és possible i s'exclou del model). No hi ha dades econòmiques ni d'altres variables, tan sols recompte de treballadors. Inclou centres públics de treball.

6

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

D'aquesta manera, amb cada font d'informació s'aproxima una part de la realitat:

1. En primer lloc, **de la combinació** de totes dues s'obté un **mapa del número d'agents de les ICC**, tant empreses com professionals autònoms, segons àmbits.

- En aquest punt, considerant l'espai que cobreix el marc conceptual i la informació oficial, l'aproximació es complementa amb dades internes de l'equip de l'Oficina de Foment de les Arts de Girona, que en determinats àmbits -Tercer sector i sector públic- són capaces d'aproximar una realitat que, si bé és rellevant dintre l'ecosistema cultural, queda a l'ombra amb les dades de registres econòmics oficials i no són mostra de tot el dinamisme cultural. Amb l'ajuda del mateix equip, també es fa una revisió manual de casos, reclassificant i completant el directori quan és possible. Aquesta és una tasca que els estudis citats són incapaços de realitzar per l'envergadura de la realitat a la que atenen, però que és possible realitza en el marc de Girona i la seva àrea d'influència superant limitacions que ofereixen les dades classificades per codis d'activitat econòmica.

2. En segon lloc, es fa una mirada centrada en l'**ocupació cultural i creativa** a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Aquestes dades recullen també l'ocupació en centres públics de treball, donant una mirada que va més enllà del sector empresarial i sent la millor opció per comptabilitzar el treball autònom.

En quant a recompte del número de persones ocupades, cal considerar que les dades s'ofereixen a 3 dígits, sent 4 el nivell màxim de detall. Per això, per evitar la inflació dels resultats i oferir una mirada més acord a la realitat, es realitza una estimació a partir de les dades de les enquestes estructurals del sector dels serveis, la indústria i el comerç procedents de l'INE. A l'annex 1 es poden observar els factors de correcció utilitzats per a cada codi de 3 dígits, a fi d'aproximar el resultat a 4 dígits.

3. En tercer lloc, es realitza una anàlisi específica de **les empreses i el seu resultat econòmic** a través del Registre mercantil.

Donat que no en tots els casos hi ha dades disponibles de xifra de negoci, es realitzen estimacions de resultats per sectors. Aquestes estimacions es realitzen calculant la mediana de cada àmbit cultural i creatiu considerat. Amb el càlcul de la mediana es pretenen evitar distorsions provocades per l'existència d'un número molt petit de grans agents, fenomen habitual del sector en què una petita part del agents són responsables de la majoria d'ingressos.

A partir d'aquest càlcul es reparteixen els casos sense dades disponibles en tres grups: un de superior a la mediana, un a la mediana, i un d'inferior. El repartiment de casos es realitza considerant l'estructura general dels sectors de les ICC, compostats per una petita part de grans agents i una part molt gran d'agents petits i mitjans.

Amb aquest procediment es realitza una mirada més acord a la realitat que la resultant de la simple extrapolació lineal de resultats a tots els casos, o la simple atenció als casos amb dades disponibles.

A més, en aquest apartat també es realitza una mirada específica al pressupost públic en cultura a Girona. La part pública del sector exerceix una força centrifugadora molt important en termes de generació d'activitat i dinamisme econòmic.

3. Una necessària lectura crítica de les dades

Les potencialitat i les limitacions de les fonts d'informació ja ofereixen pistes sobre algunes precaucions necessàries en aquest tipus d'estudis, especialment si es realitzen en el context de les activitat culturals i creatives.

Per realitzar una aproximació econòmica i laboral al conjunt de les ICC a partir de dades oficials basades en codis d'activitat econòmica cal desenvolupar en major profunditat un conjunt de reflexions que transmeten la realitat del sector i serveixen per realitzar una mirada crítica i informada a l'anàlisi realitzat:

- **Un ecosistema complex amb part interrelacionades.** Estudiar les ICC implica mirada al segment privat d'empreses i professionals dels sectors culturals i creatius, que són només una part de l'entramat que conforma l'ecosistema cultural.

Especialment en l'àmbit cultural cal considerar que, a grans trets, part important de l'activitat està desenvolupada pel sector públic i una altra part rellevant pel tercer sector, per l'associacionisme.

Cada part té unes lògiques pròpies, i conjuntament configuren un ecosistema cultural específic i complex en relació a altres sectors d'activitat econòmica. Cal tenir en compte que la mirada que es realitza des del model de les ICC és, per tant, enfocat a una determinada parcel·la de la realitat, però que no és independent. És necessari tenir en compte les dinàmiques conjuntes entre tercer sector, sector públic i sector privat per entendre el sector en la seva globalitat i interpretar-ne millor les dades.

L'interès en aquesta parcel·la específica està relacionat justament amb l'interès per part del sector públic en entendre i enfortir la contribució d'empreses i professionals.

- **La importància del sector públic.** Una mirada a les ICC significa, primer, deixar de banda tota la part pública, molt rellevant en el conjunt dels sectors però especialment en alguns àmbits culturals. Destaca especialment l'àmbit de patrimoni, museus, arxius i biblioteques, però també aquell vinculat amb la creació i les arts en viu. És per això que en aquests casos el número

d'empreses privades i el seu resultat econòmic és més baix del pes que tenen concepte d'activitat i de dinamisme cultural, i fins i tot d'ocupació.

Bona part de l'activitat és directament pública, i en molts casos també ho és indirectament. Ja sigui a partir de les subvencions o de les contractacions hi ha una forta dependència pública. Especialment en el àmbits culturals citats, però no només.

Aquesta fortalesa del sector públic també contrasta en termes de qualitat de l'ocupació, especialment en comparació a l'ocupació artística que pateix problemes rellevants de precarietat (més endavant es profunditza en aquesta qüestió).

- **L'espai divers del tercer sector.** A més, hi ha una part d'activitat privada, però no empresarial/professional, que no s'atén directament. Es tracta del tercer sector, que conforma un entramat heterogeni sota la forma jurídica de les associacions culturals on es barregen associacions de tipus ciutadà i també associacions orientades professionalment i a partir de les quals facturen autònoms. Això es dona especialment en el cas dels músics i les companyies d'arts escèniques, així com en les escoles de formació artística, que sovint actuen com associacions. Sovint, hi ha associacions que, tal com passa amb el tercer sector vinculat a l'atenció social, generen béns i serveis culturals d'una forma equiparable a com ho fa una empresa, malgrat no tenir finalitats lucratives.

En aquests casos, la forma jurídica apel·la a la falta d'ànim de lucre, però la inexistència d'ànim de lucre és compatible amb la realització d'aquestes activitats econòmiques i la provisió de béns i serveis culturals. És a dir, hi ha associacions que fan una activitat econòmica rellevant o, senzillament, associacions de les que algunes persones n'obtenen ingressos tot facturant a través d'elles. Aquest és un fenomen singular en el context de les activitats culturals, que es reproduïx a diferents països i que genera dificultats per a l'estudi.

La mirada de les ICC es dirigeix principalment a les formes jurídiques vinculades a l'activitat lucrativa, però aquesta no exhaurix tota l'activitat econòmica privada. Aquesta part de l'activitat, important en el sector, queda a l'ombra en els estudis que utilitzen la metodologia aquí emprada.

10

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

— **La problemàtica d'unes dades adequades a l'esquema conceptual de les ICC.** Donada la mirada econòmica i productiva que genera el propi concepte d'ICCs, les dades i els esquemes per al seu anàlisi provenen de registres vinculats a l'activitat empresarial i professional, configurats principalment a partir dels codis d'activitat econòmica (els CNAE o CCAE segons les sigles en castellà o català). Aquests codis d'activitat econòmica s'estructuren a partir de la forma de producció, mentre la cultura ho fa a partir del punt de vista de la demanda o del consum.

Es tracta de codis que no han estat dissenyats o pensats per estudiar les activitats culturals i creatives, que sovint queden disseminades en diferents seccions o fins i tot diluïdes dintre de codis on només representen una petita part. Tot i això, els codis i la metodologia que impliquen estableixen referències harmonitzades a diferents nivells i tenen justament aquest valor: oferir dades oficials de fonts contrastades, reconegudes i compartides.

Com s'ha apuntat, la limitació que suposa atendre aquestes dades té a veure amb que, al no haver estat dissenyades expressament per estudiar les ICC, sovint no les representa com conceptualment seria necessari: hi ha activitats de les ICC que no queden ben identificades en aquests registres i hi ha empreses que formen part de les ICC però es registren en àmbits que conceptualment no en formen part. A part, hi ha grups (fins i tot al màxim nivell de detall a 4 dígits) que inclouen activitats culturals i creatives però aquestes només en són una petita part, de manera que no es poden prendre com a tal per a l'estudi.

En quant a falta de codis específics, destaquen alguns casos concrets relatius a sales de música, a empreses de serveis a l'espectacle (so, llum i vídeo) i a comerços culturals vinculats a les antiguitats i les arts visuals.

A més, de forma genèrica, un problema habitual és que sovint les activitats culturals són una activitat secundària, de manera que els agents poden estar expressament ubicats en altres codis, malgrat que una part de l'activitat sí estigui relacionada.

Aquestes són problemàtiques comunes en tots els estudis de les ICC, però segueixen sent les dades disponibles més adequades (sinó les úniques) i les de referència al estar harmonitzades a diferents nivells. Tot i això, i malgrat

no s'especifiquin el conjunt de reflexions que aquí es realitzen per a una millor interpretació de l'estudi, cal tenir-les en compte.

— **La seu dels agents i els mercats exteriors.** És possible que un agent tingui la seu al territori d'estudi definit però l'activitat fora, i viceversa. Cal considerar un criteri pràctic en aquests casos, i són les competències que l'administració pot tenir en relació a l'agent. L'interès no rau tant en el mercat geogràfic on desenvolupen l'activitat, que pot no modificar la capacitat o potència del sector. Un territori on hi tenen seu moltes empreses amb activitat internacional és un actiu, però un territori on cap empresa que hi fa activitat hi té seu no és un actiu computable. Neutralitzar aquest efecte a petita escala definint una àrea d'influència és necessari, i suficient, per resoldre els casos menys problemàtics atenent aquelles empreses "pròpies".

— **La gran quantitat de treball autònom, i la dificultat per estudiar-lo.** Cal contemplar que les dades provinents d'aquest registre segueixen una lògica pròpia, i en aquest sentit destaca el fet que les persones físiques, el treball autònom, no estigui en molts casos obligat a presentar els seus comptes al Registre Mercantil.

El treball autònom és una part important dels sectors culturals i creatius. Això ho representen bé les dades d'afiliació a la Seguretat Social. En aquest cas, però, les dades són només un recompte de treballadors i no ofereixen dades econòmiques. Els estudis que ofereixen dades econòmiques tant d'empreses i professionals autònoms segueixen una metodologia diferent, a partir d'enquestes (com ara les Enquestes Estructurals de l'INE o l'Estadística d'Empreses i comptes culturals de l'Idescat).

És per això que els estudis basats en dades de registres oficials realitzen la mirada al número d'agents, a les dades d'ocupació i a les econòmiques de forma separada (perquè provenen de fonts separades), i les dades econòmiques són en aquest sentit només una mirada a les empreses.

En relació a la interpretació del número d'empreses, cal ser prudent amb no confondre el treball autònom amb empreses. Els projectes desenvolupats sota la forma jurídica de l'autònom, de la persona física, tenen sovint un nom comercial, una marca pròpia. Cada projecte és, en sentit lax, una empresa,

12

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

però no en sentit estricte, i per això no apareixen al Registre Mercantil com a tal.

Finalment, per una mirada més àmplia en termes econòmics, cal considerar la despesa pública. En aquest cas, si bé la part cultural compta amb departaments públics propis que s'hi dediquen íntegrament i això en facilita l'aproximació i el recompte de dades, la part creativa queda disseminada en diferents àrees i, a més, no computa de forma íntegra, de manera que l'aproximació a les activitats específicament creatives dels sectors considerats (arquitectura, publicitat,...) és altament complexa.

- **L'especificitat del treball artístic i la precarietat.** Retornant a la importància del treball autònom, encara és necessari atendre una característica singular de la realitat del sector. El treball artístic té unes especificitats que el diferencien d'altres formes de treball, i dificulten el seu anàlisi.

El treball artístic té una naturalesa intermitent i temporal (lligada als processos de creació, producció i exhibició), i sovint hi ha una complementarietat amb altres treballs que tenen a veure tant amb aquesta irregularitat del treball i dels ingressos com de la precarietat pròpiament econòmica (baixos ingressos). Això provoca altes i baixes, i sovint també el desenvolupament de les feines fora dels registres d'activitat econòmica necessari. La complementarietat amb ingressos no culturals que provoca aquesta situació, en que la dedicació artística és secundària en molts casos, també fa que sovint els treballadors artístics i altres professionals de la cultura no apareguin en els registres com a tal.

Són fets importants tant la intermitència com la dedicació secundària, i tots dos dificulten l'estudi de l'ocupació en el nucli artístic de les ICC, però també en determinades activitats funcionals que hereten aquestes especificats.

Mostra de totes aquestes peculiaritats i fruit de la voluntat de resoldre-ho, és interessant atendre la iniciativa del "nou estatut de l'artista" engegat pel Congrés dels Diputats en els darrers anys¹.

¹ En aquest sentit, és il·lustradora la síntesi realitzada per l'Observatori Basc de Cultura a l'informe "[Perspectivas de futuro para artistas y profesionales de la cultura. Aproximación al "Nuevo estatuto del artista"](#)" (2020)

4. Mapa de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència

El punt de partida és el mapa d'empreses i professionals autònoms, mostra del pes i la distribució del sector al territori. En segon lloc s'ofereix una mirada específica a les empreses, per un costat, i als professionals autònoms, per l'altre. Finalment, es complementa la mirada destacant agents del tercer sector i del sector públic rellevants en diferents àmbits rellevants de l'ecosistema cultural en el territori.

4.1 Mapa global d'empreses i professionals

Aquest mapa global es configura a partir de la combinació de les dos fonts d'informació oficials.

Això significa que cal tenir en ment les precaucions relatives a la utilització dels codis CCAE per a la identificació del sector. Es tracta d'uns **codis que no han estat ideats expressament per captar activitats culturals i creatives**.

Tot i això, els codis seleccionats tenen capacitat per representar en gran mesura les activitats que interessin, per bé que de totes formes **en alguns casos es realitza una revisió manual**. La problemàtica principal es troba en el casos que més dificultats tenen per classificar-se en aquests codis, com ara sales de música, empreses de serveis a l'espectacle (so, llum i vídeo) i comerços culturals vinculats a les antiguitats i les arts visuals.

Pel costat contrari, però, un problema addicional té a veure amb que, especialment en el cas dels autònoms i els sectors més vinculats a la creació artística, sovint desenvolupen la seva **activitat de forma secundària**. És a dir, realitzen diverses activitats alhora (com ara tocar en un grup de música i exercir la docència) i no sempre són totes elles activitats culturals (per exemple, ser escriptor/a però tenir una altra feina que és la font principal d'ingressos). A més, és possible que estiguin **donats d'alta en codis diferents** per raons difícils d'anticipar (decisions del gestor, de percepció subjectiva de la seva activitat, etc).

En els apartats específics d'empreses i de professionals autònoms es profunditza en les precaucions a tenir en compte.

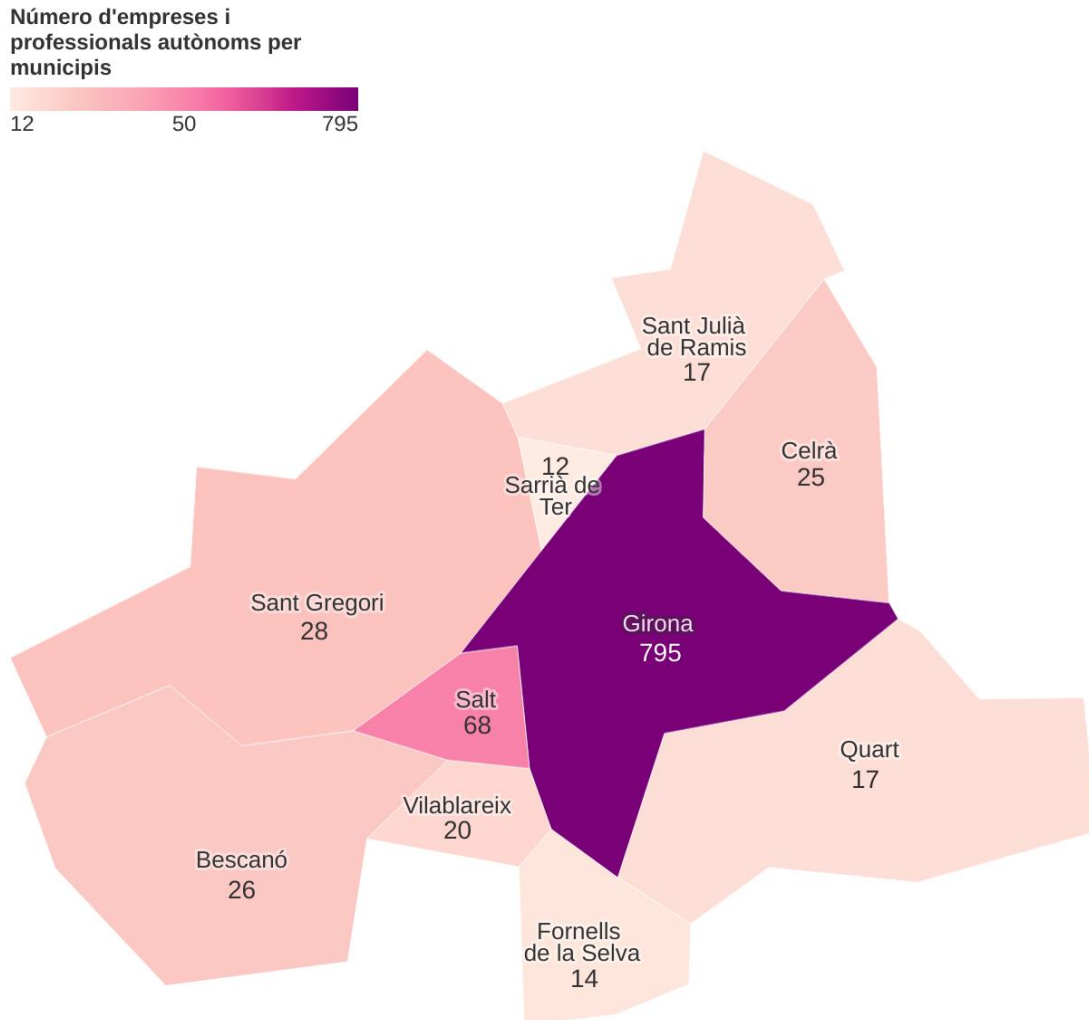
14

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

A **Girona i la seva àrea d'influència** s'identifiquen fins a **1.023 agents** de les ICC, repartits com s'identifica en el Gràfic 1.

Gràfic 1. Mapa de distribució dels agents econòmics privats de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SABI i l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona

Un **77,7% del total es concentren a Girona ciutat**, seguit molt de lluny per Salt amb un 6,6% i tota la resta sumen entre un 1,4% i un 2,8%.

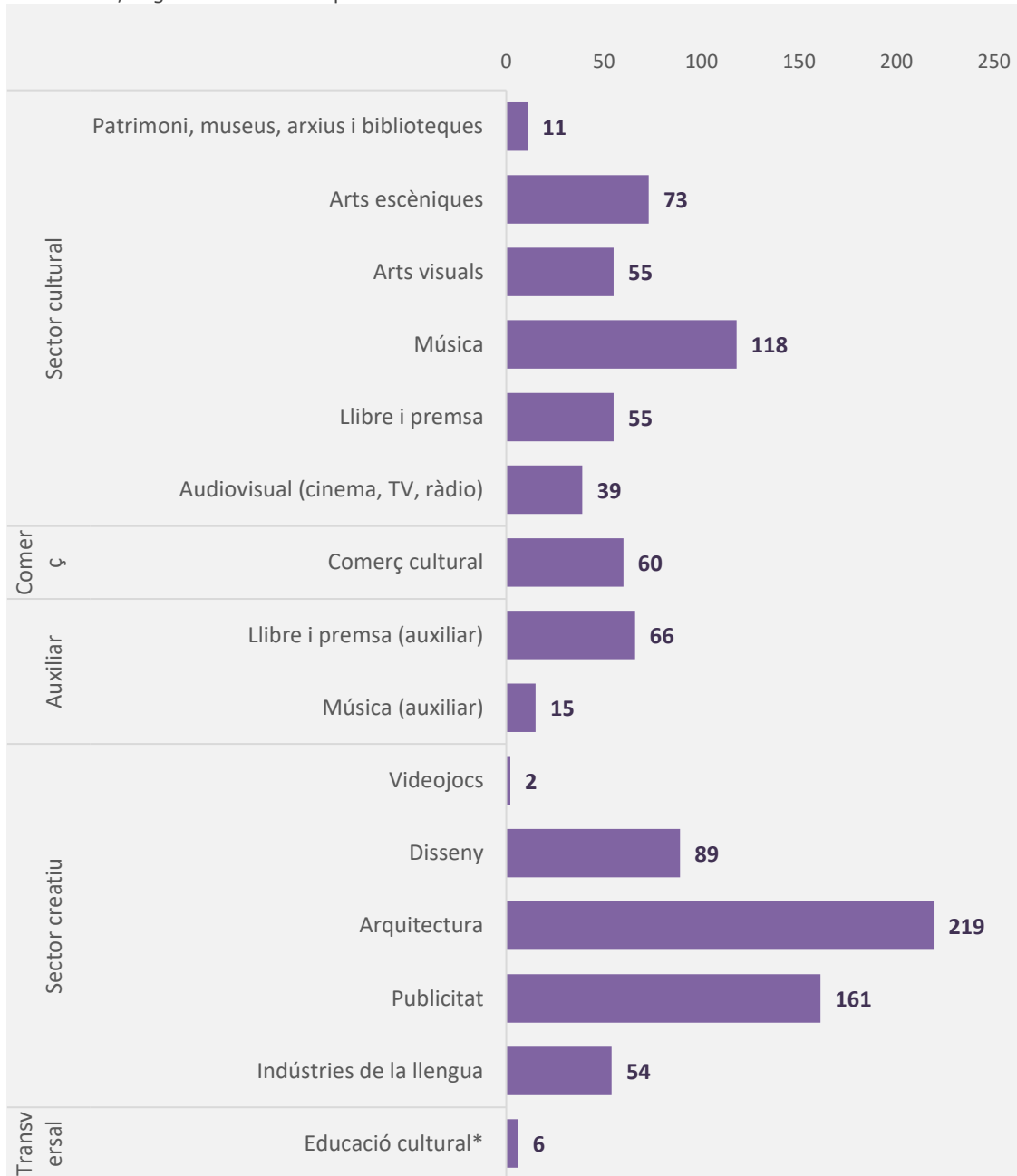
<p>1.023</p> <p>Empreses i professionals autònoms del sector de les ICC ubicades a Girona i la seva àrea d'influència.</p>	<p>365</p> <p>Empreses del sector ubicades a Girona.</p> <p>Representa el 35,6% del total conformat per Girona i la seva àrea d'influència.</p>	<p>658</p> <p>Professionals autònoms del sector ubicats a l'àrea d'influència de Girona.</p> <p>Representen el 64,4% del total conformat per Girona i la seva àrea d'influència.</p>
--	--	---

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

En conjunt, la **distribució per sectors** és la següent:

Gràfic 2. Número total d'agents econòmics privats del sector de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència, segons àmbits conceptuals.

*En el cas de l'educació cultural no hi ha dades disponibles d'autònoms, i és un fenomen habitual que els agents formatius es vinculin a aquesta figura.

**Els autònoms del codi 900, comú a les arts escèniques i la música bàsicament, es reparteixen entre tots dos àmbits segons el pes de les empreses en cada àmbit.

*Cal destacar que no es detecten empreses en el codi específic de l'Edició de videojocs, malgrat se'n detecta una fora d'aquesta codi i s'inclou. En el cas d'autònoms, l'estimació s'arrodoneix a 1 tot i ser inferior.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SABI i l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona

✓ El **sector cultural**, considerant-ne el comerç i les indústries auxiliars, sumen fins a un 48%. Destaquen la música (11,4%) i les arts escèniques (7,1%).

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

El llibre i la premsa destaca especialment considerant-ne el seu sector auxiliar vinculat a la impressió: sense aquest, sumen un 5,4%, i cal sumar un 6,5% addicional si es considera. Les arts visuals es situen en un 5,4% i, en darrera instància, l'àmbit del patrimoni és el que mostra menys dimensió.

- ✓ El **sector creatiu**, pel seu costat, suma un 50,8%, i destaquen especialment l'arquitectura (21,4%) i la publicitat (15,8%). El disseny es situa en un 8,7%, sent també significativa en el global.

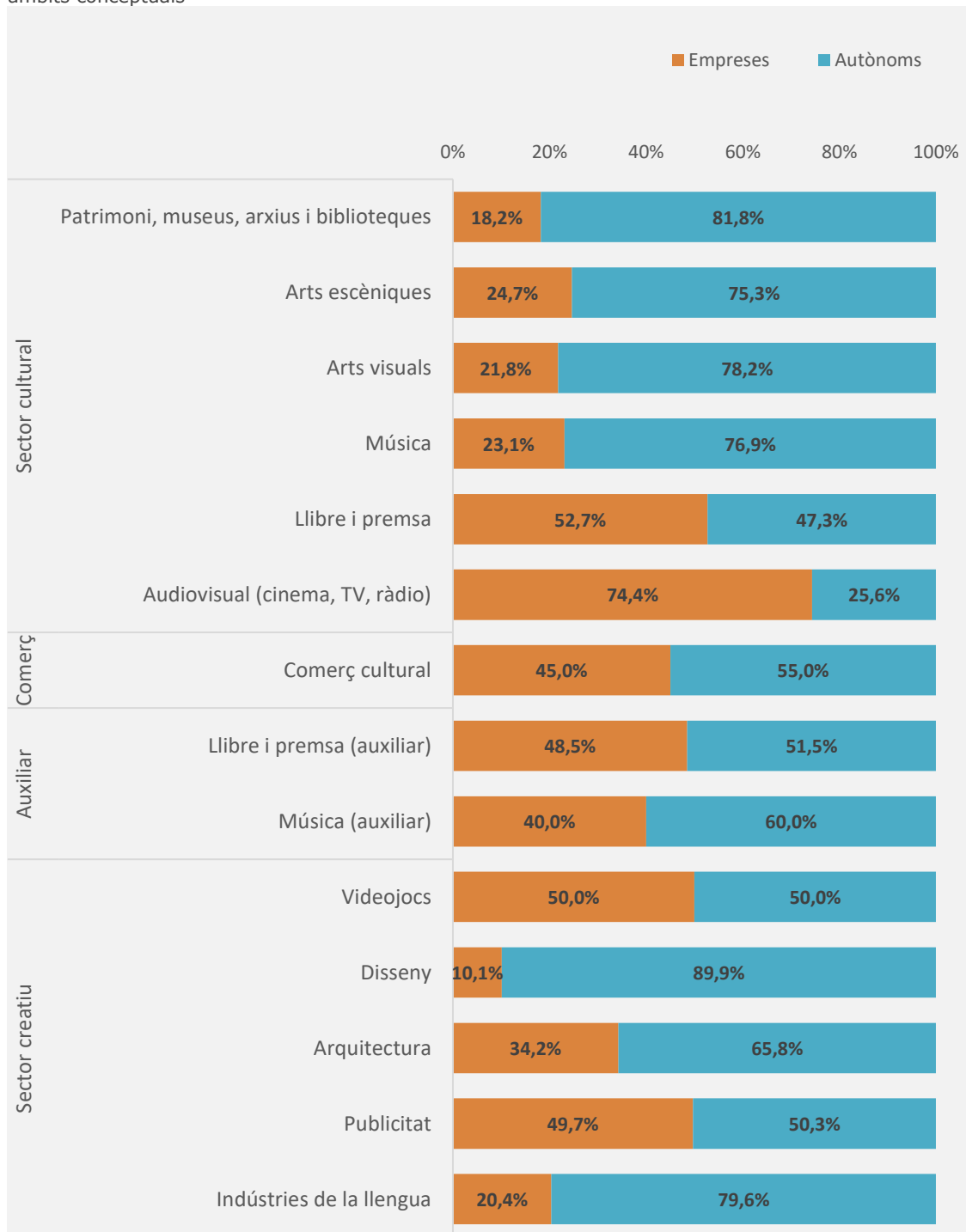
La majoria dels agents són professionals autònoms, especialment en determinats àmbits. En global, del total d'agents, **un 35,6% són empreses i un 64,4% són professionals autònoms**. Si bé en els següents apartats es desgranen totes dues dimensions per separat, es pot observar d'entrada la diferent distribució:

- ✓ El **pes de la figura dels autònoms** és especialment gran en les activitats de creació artística que s'engloben sobretot en els àmbits de la música i les arts escèniques), a l'àmbit del patrimoni, així com al disseny i les indústries de la llengua. En general, però té també pes molt important en àmbit com el llibre i la premsa, l'audiovisual, l'arquitectura i la publicitat.
- ✓ El **pes de les empreses**, si bé és en global inferior, en termes relatius és major en l'audiovisual, en el llibre i la premsa, en les indústries auxiliars del sector cultural i en la publicitat.

El pes dels autònoms no està necessàriament relacionat amb la precarietat en el sector. Com s'ha reflexionat a l'apartat inicial, està relacionat sobre tot amb l'especificitat del treball artístic i la creació, fet que implica bàsicament artistes. El número d'empreses, però, si que té relació amb l'existència d'un sector més ben estructurat com a tal, mostra de la seva consolidació i capacitat d'organització.

Gràfic 3. Distribució de la forma jurídica des agents de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència segons àmbits conceptuals

*En el cas de l'educació cultural no hi ha dades disponibles d'autònoms, i per això no s'inclou. A més, un fenomen habitual és també que s'organitzin sota la forma d'associacions.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SABI i l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

4.2 Empreses

Les empreses **són la part més fàcilment identificable** (a través del Registre Mercantil, al màxim detall a 4 dígits) en comparació a professionals autònoms i associacions amb activitat econòmica relativa a la producció de serveis i béns culturals però sense ànim de lucre.

La problemàtica principal sorgeix d'alguns **casos en que la seva activitat no tingui codis clars**, com els citats en relació a empreses de serveis a l'espectacle, sales de música o comerços vinculats a l'art visual.

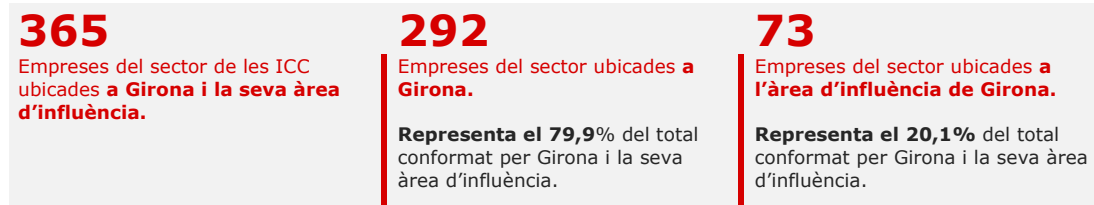
També el fet que determinats agents rellevants econòmicament desenvolupen la seva activitat sota **la forma jurídica de les associacions**, en que no hi ha ànim de lucre. Es tracta d'un fenomen habitual en el sector cultural, relacionat amb el tipus d'activitat (cultural) i les seves finalitats (no lucratives, finalitats no només econòmiques). En sectors com les arts escèniques (companyies), la música (grups de música) i l'educació (escoles de formació amateur) és especialment significatiu en relació a d'altres sectors, on és un fenomen inexistent. Per això és rellevant considerar que aquest conjunt d'agents sovint entren en el recompte com **persones autònomes**, i que en tot cas la mirada al **tercer sector** que es realitza al final d'aquest apartat contribueix a retratar millor la realitat.

Un altre punt rellevant en relació a les empreses és que es **comptabilitzen agents amb seu al territori, independentment d'on realitzin la seva activitat**. Es pot donar al cas que un agent tingui la seu a Girona però no hi desenvolupi la part principal de la seva activitat. Tot i això, hi està censat i és un actiu del territori, justificació suficient per tenir-les en compte. La mirada a una àrea d'influència de Girona ha de servir per evitar els casos menys problemàtics i mantenir aquesta rellevància. Alhora, es pot donar el cas que agents que tenen una activitat important al territori considerat no hi tinguin la seu, de manera que, contràriament, és més difícilment justificable incloure'ls. Poden ser importants a nivell d'activitat, però **si no hi tenen la seu és controvertit comptabilitzar-los** com una empresa "pròpia".

A **Girona ciutat** s'identifiquen un total de **292 empreses** repartides en els diferents àmbits². A l'**àrea d'influència de Girona**, el número d'empreses en el sector de les ICC ascendeix a **73 agents**³.

En total, sumen **365 empreses** dedicades al sector de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència.

El número d'empreses vinculades a les activitats culturals és de 188 (inclòs comerç, educació i activitats auxiliars), per un total de 176 vinculades a les activitats creatives. Cal considerar que per la part cultural es consideren un número major d'àmbits, i hi ha major dispersió entre aquestes. El sector creatiu, en canvi, suma el seu pes en concepte de número d'empreses bàsicament a partir de només 2 sectors: arquitectura i publicitat.

Atenent el gràfic, i en sintonia amb la distribució detectada a nivell global:

- El sector del **llibre i la premsa** és important a la ciutat, i així mateix ho és el seu sector auxiliar vinculat, que té a veure amb la impressió gràfica, i el **comerç** (aquesta categoria bàsicament aglutina comerços vinculats al llibre i la premsa).
- L'**audiovisual** i la **música**, pel seu costat, tenen una importància significativa.

En relació a l'audiovisual cal destacar l'existència d'un grup empresarial vinculat a l'exhibició cinematogràfica que té seu a Girona i activitat arreu de Catalunya i l'Estat espanyol, i que es conta només un cop malgrat aglutinar un gran número d'agents.

² Si bé la coincidència de dues fonts de naturalesa i propòsits diferents difícilment coincidirà, val a dir que la dada del Registre Mercantil coincideix en bona mesura amb les dades de comptes de cotització de l'Observatori del Treball i Model Productiu per al 4t trimestre (297 casos), fet que dona solidesa a l'observació.

³ De nou, la dada coincideix en bona mesura amb el número de comptes de cotització detectats al 4t trimestre per l'Observatori del Treball i Model Productiu (76 casos), donant solidesa a l'observació.

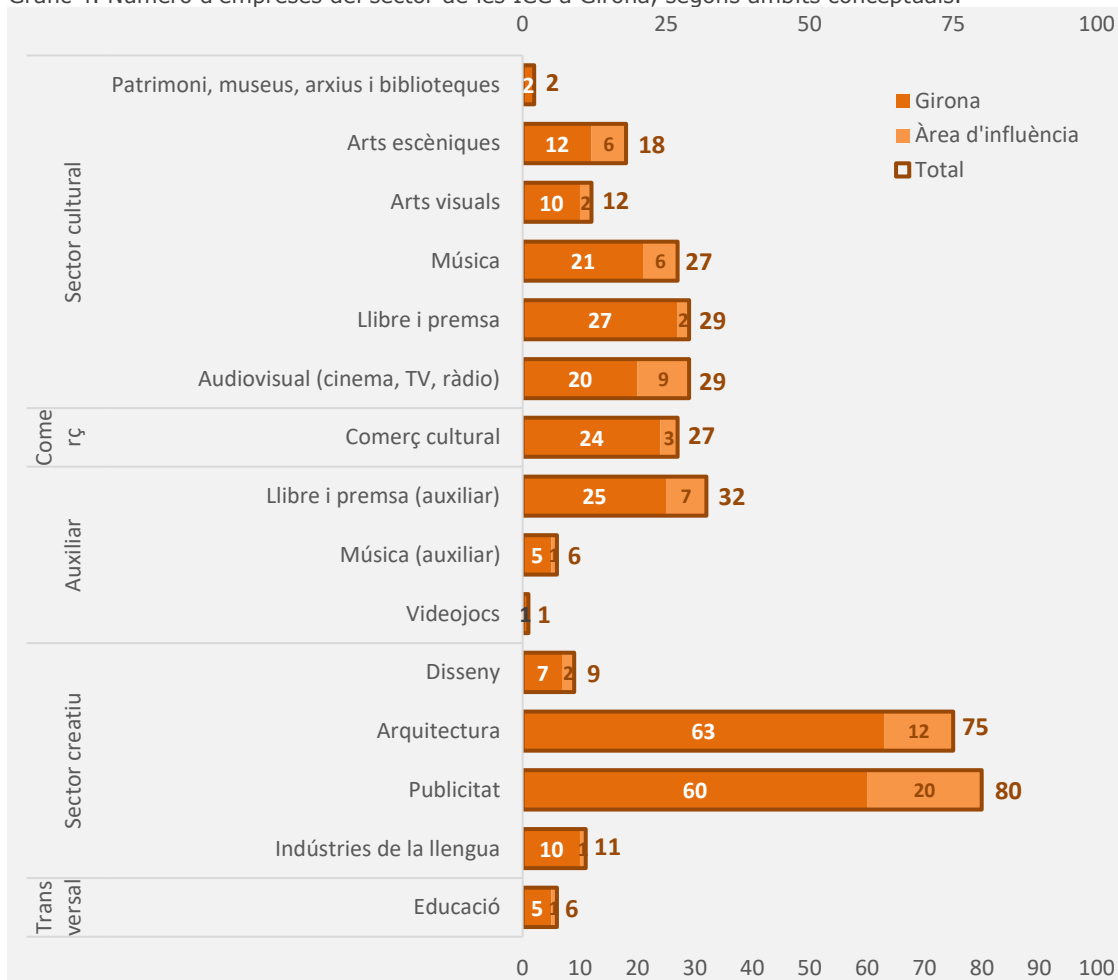

A més, també en l'audiovisual, s'identifica un fenomen singular: hi ha empreses que poden estar constituïdes en motiu d'una única producció audiovisual.

En relació a la música, finalment, la revisió manual incorpora casos de serveis a l'espectacle que estan relacionats sobretot amb la música, i que s'ubiquen en codis heterogenis i diferents als típicament considerats.

- **L'arquitectura** i la **publicitat** tenen un paper central en les ICC, sumant la gran majoria d'empreses, sent el disseny i les indústries de la llengua menys rellevants en aquest sentit.
- Finalment, en relació al sector cultural, el **nucli d'arts i patrimoni** conformat pels àmbits patrimonial, arts escèniques, arts visuals i música, aglutina en conjunt un número rellevant d'empreses, tot i ser sectors on predomina la figura dels autònoms.

Gràfic 4. Número d'empreses del sector de les ICC a Girona, segons àmbits conceptuals.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SABI facilitades per la Diputació de Girona

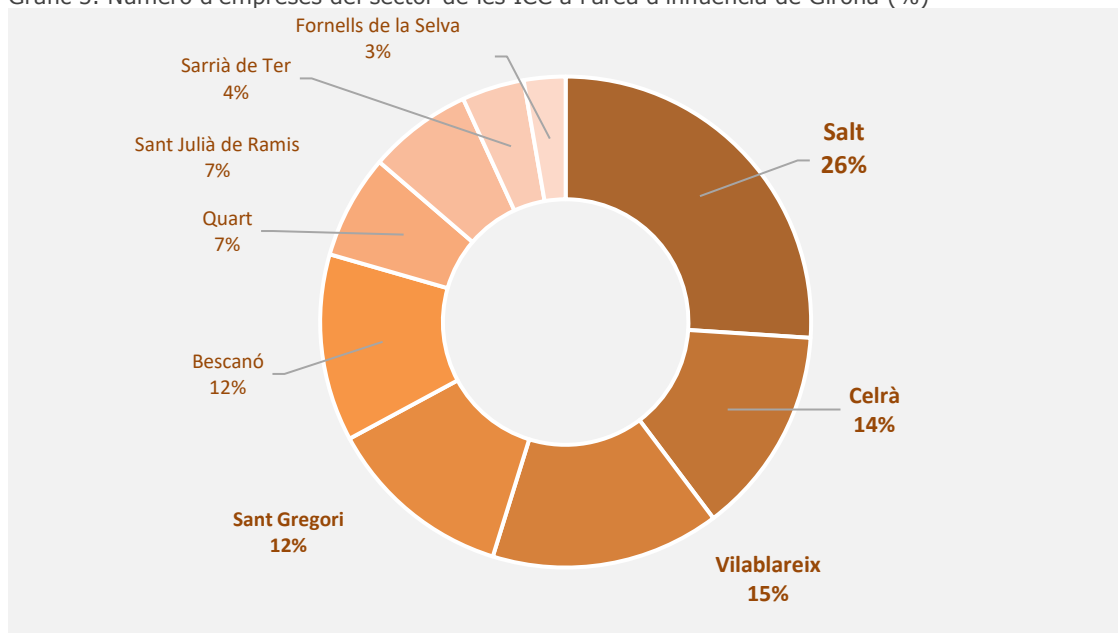
Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

Si atenem l'àrea d'influència, la distribució per municipis es com segueix:

- **Salt** és el municipi que acull major varietat i major número d'empreses del sector de les ICC (19 agents), seguit de **Vilablareix i Celrà** (amb 11 i 10 agents cadascun).
- Com s'observa a la Taula 4, a Celrà el pes és bàsicament del sector creatiu, mentre a Vilablareix ho és del cultural. De la mateixa forma, a Sant Gregori⁴ i Bescanó el sector cultural és més present, mentre a Quart, Sant Julià de Ramis, Sarrià de Ter i Fornells de la Selva ho és sobretot el sector creatiu.

Gràfic 5. Número d'empreses del sector de les ICC a l'àrea d'influència de Girona (%)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SABI facilitades per la Diputació de Girona

Taula 1. Detall de la distribució d'empreses als municipis de l'àrea d'influència segons àmbits conceptuals

Salt	19	Vilablareix	11	Celrà	10
Arts escèniques	2	Arts escèniques	1	Arts escèniques	1
Arts visuals	2	Libre i premsa	1	Publicitat	2
Audiovisual (cinema, TV, ràdio)	2	Libre i premsa (auxiliar)	2	Arquitectura	7
Disseny	1	Música	3		
Música	1	Publicitat	4		
Educació	1				
Libre i premsa	2				
Llibre i premsa (auxiliar)	2				
Arquitectura	3				
Publicitat	3				

⁴ A Sant Gregori s'identifiquen diversos dels projectes empresarials que semblen constituir-se per una única producció audiovisual.

Sant Gregori	9	Bescanó	9	Quart	5
Audiovisual (cinema, TV, ràdio)	6	Arts escèniques	1	Arts escèniques	1
Llibre i premsa (auxiliar)	1	Audiovisual (cinema, TV, ràdio)	3	Disseny	1
Música (auxiliar)	1	Llibre i premsa (auxiliar)	1	Llibre i premsa	1
Arquitectura	1	Música	3	Arquitectura	1
		Publicitat	1	Publicitat	1
Sant Julià de Ramis	5	Sarrià de Ter	3	Fornells de la Selva	2
Música (auxiliar)	1	Publicitat	3	Indústries de la llengua	1
Publicitat	4			Publicitat	1

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

4.3 Professionals autònoms

Algunes característiques bàsiques de determinades activitats artístiques i culturals, en especial en relació a activitats de creació artística com les vinculades a grups de música, literatura, arts visuals i companyies d'arts escèniques, dificulten l'aproximació a aquest segment del mercat:

- La **intermitència del treball**, que en alguns casos pot produir altes i baixes als censos.
- Les **formes de facturació alternatives** i sovint al llindar de la legalitat (des de les cooperatives de facturació a no donar-se d'alta al censos d'activitat econòmica)
- La **facturació en codis diferents als propis d'aquestes activitats**, ja que solen ser activitats econòmiques secundàries en alguns casos.

De totes formes, cal evitar les percepcions errònies d'interpretar el nom dels projectes com empreses en sentit estricte: tal com passa en els altres sectors, si bé l'activitat es realitza sota la marca del nom dels grups de música, de la companyia, del pseudònim artístic o de la marca "comercial", la forma jurídica amb la que es realitza l'activitat econòmica és la d'autònom (i en alguns casos com la música i les arts escèniques, és possible que es facturi a una associació). De fet, el nombre d'autònoms en determinats sectors és molt elevat, i ofereix el millor retrat de l'activitat en aquests àmbits, malgrat les dades ens parlin de persones físiques i no de projectes professionals sota una marca "comercial". **Cadascun d'aquests projectes és, en sentit lax, una empresa, però no ho és en sentit estricte**, que es comptabilitza sota la dimensió dels professionals autònoms i no de les empreses.

Així, **les dades quantifiquen adequadament aquells professionals estables** i donats d'alta en els censos econòmics corresponents, però una part de **professionals més intermitents queden fora del radar** (cas que pots ser molt habitual en l'àmbit de la música i a partir de la facturació a la cooperativa MUSICAT).

A **Girona ciutat** les estimacions⁵ donen un total de **503 professionals autònoms** repartits en els diferents àmbits. A l'**àrea d'influència de Girona**, el número de professionals autònoms en el sector de les ICC ascendeix a **155 agents**.

658

Professionals autònoms del sector de les ICC ubicats a **Girona i la seva àrea d'influència**.

503

Professionals autònoms del sector ubicats a **Girona**.

Representa el **76,4%** del total conformat per Girona i la seva àrea d'influència.

155

Professionals autònoms del sector ubicats a l'**àrea d'influència de Girona**.

Representa el **23,6%** del total conformat per Girona i la seva àrea d'influència.

En total, sumen **658 professionals autònoms** dedicats al sector de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència, amb un pes lleugerament major de l'àrea d'influència en comparació a la distribució de les empreses.

Si bé des de la mirada empresarial destacava, dintre el **sector cultural**, el Llibre i la premsa i l'audiovisual, una mirada des dels professionals autònoms destaca la resta de sector culturals, especialment **les arts escèniques i la música**, però també **les arts visuals i el patrimoni**. En relació a la música, destaca l'existència de MUSICAT, cooperativa de facturació. Si bé el número d'autònoms que s'estimen en la música és elevat, bona part de la realitat creativa del sector (dedicacions secundàries, projectes poc estables,...) segurament queda diluïda rere aquesta cooperativa.

De totes formes, els autònoms també són una porció molt rellevant dintre dels àmbits creatius tal com s'han definit, de manera que, sigui com sigui, les dades apunten que **els professionals autònoms i els projectes personals que dirigeixen són en general la força principal** de l'activitat privada en el sector.

⁵ En diversos casos els codis específicament culturals o creatius són només una part dels codis a 3 dígits. Les estimacions es produeixen per ajustar la quantitat de casos originals a 3 dígits al seu pes a 4 dígits. Tal com s'ha detallat a l'inici de l'informe, es realitza a partir de dades de l'Enquesta Estructural de l'INE (2019) i els factors de correcció s'adjunten a l'Annex.

Donat que no existeix major detall del codi 900 (Activitats de creació, artístiques i d'espectacles) s'aglutinen Arts escèniques i Música perquè és un codi comú a totes dues. Amb el codi 476 es segueix el mateix procediment i, al no existir major detall, es considera en comú un codi de Comerç cultural, tot i que s'estima que una part residual és música i vídeo i la gran part Llibre i premsa.

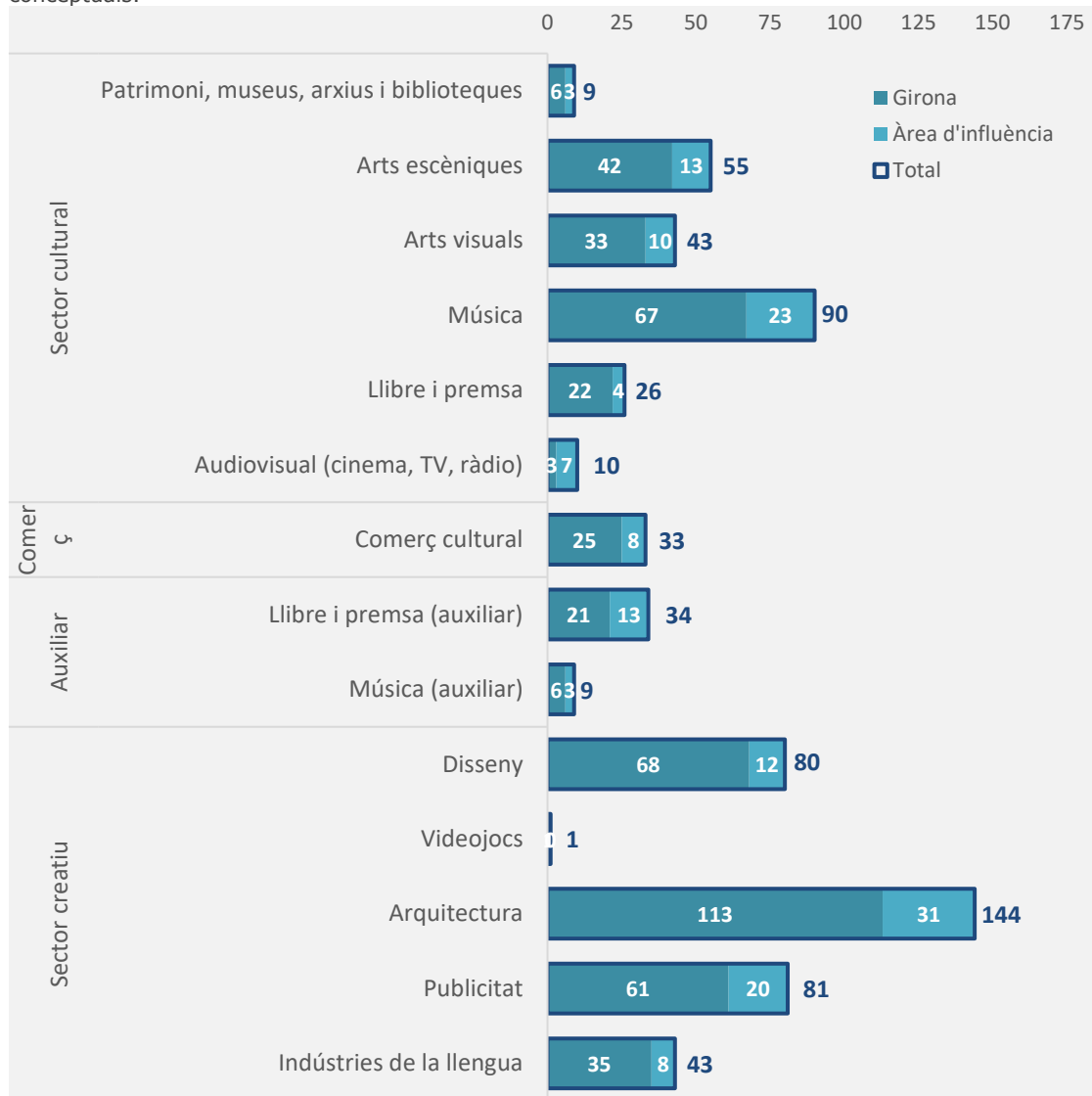
En el cas dels videojocs, l'estimació cau per sota de 1, però s'arrodoneix a 1 persona.

Cal considerar que manquen dades del codi d'educació cultural i del comerç d'antiguitats i galeries d'art per impossibilitat d'aproximar-les amb les dades que es tenen.

Malgrat això, donat que **sovint el seu grau d'estructuració, consolidació i formalització és menor que en les empreses**, són alhora el sector més difícil d'aproximar i estudiar.

Gràfic 6. Número d'autònoms del sector de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència, segons àmbits conceptuals.

*En el cas de l'educació cultural no hi ha dades disponibles d'autònoms, i per això no s'inclou.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona

Com s'ha apuntat, també dintre del **sector creatiu** hi ha un gran pes de la figura de l'autònom:

- ✓ En termes relatius, especialment en l'àmbit del **disseny**.

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

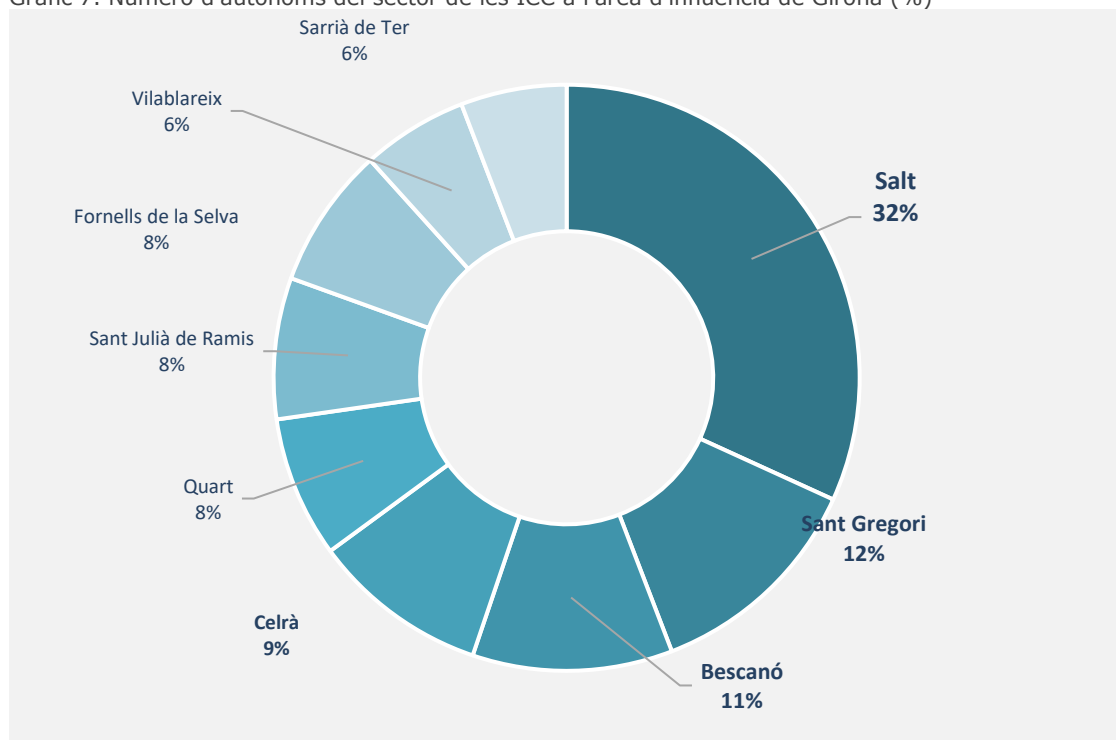

- ✓ En termes absoluts, per bé que una gran part són empreses, destaquen **l'arquitectura** (el sector amb major número d'autònoms), i la **publicitat**.

Tot i això, **és l'especificitat del treball artístic i de la creació el fenomen que genera situacions de precarietat** en el marc laboral i fiscal actual, i no pas directament el fet de ser autònoms.

Atenent a **l'àrea d'influència**, en la distribució també destaca Salt, però s'equilibra en major mesura el pes de tota la resta, entre el 6% i el 12%

Gràfic 7. Número d'autònoms del sector de les ICC a l'àrea d'influència de Girona (%)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona

A l'àrea d'influència, l'arquitectura, la publicitat, la música i les arts escèniques són igualment els 2 àmbits amb major profusió de la figura d'autònoms, seguits de la publicitat, el sector auxiliar del llibre, el disseny i les arts visuals. En global, hi ha una major disseminació en els diferents subsectors.

El detall per municipis es pot observar a la taula següent:

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

Taula 2. Detall de la distribució d'autònoms als municipis de l'àrea d'influència segons àmbits conceptuals

	Salt	Sant Gregori	Bescanó	Celrà	Quart	Sant Julià de Ramis	Fornells de la Selva	Vilablareix	Sarrià de Ter	Total general
Arquitectura	7	4	6	4	2	4	2	2	1	31
Arts escèniques	12	3	1	7	2	3	3	1	1	33
Arts visuals	4	1		1	2	1	1			10
Audiovisual (cinema, TV, ràdio)	2	4			1					7
Comerç cultural	3	1	1			1	1		1	8
Disseny	4	2			1		2	1	2	12
Libre (auxiliar)	4		2		2	2		2	2	13
Libre i premsa	1		2						1	4
Música		1	1				1			3
Música (auxiliar)	1		1						1	3
Patrimoni, museus, arxius i biblioteques	1			1	1					3
Publicitat	7	2	1	1	1	2	1	3	1	19
Indústries de la llengua	3	1	2	1			1			8
Total general	49	19	17	15	12	12	12	9	9	155

4.4 Més enllà de les ICC: agents destacats del tercer sector i el sector públic

Especialment en els sectors de les arts escèniques, la música i l'audiovisual es generen interrelacions rellevants entre agents de diferents dimensions de l'ecosistema cultural. Són, de fet, els àmbits principals del Projecte d'Especialització i Competitivitat Territorial (PECT) vinculat a les ICC. Per això, és rellevant realitzar una mirada més profunda a aquests sectors, capaç d'ampliar la realitat que mostren les dades oficials disponibles d'empreses i professionals autònoms de les ICC.

Arts escèniques

En el context de les Arts Escèniques cal considerar que l'**Ajuntament** és un dels principals operador culturals de la ciutat. És responsable, segons el Mapa Cultura de 2016, del 70% de la programació de la ciutat. Els **teatres públics** de la resta del territori són també agents importants però no tenen un volum tan gran de programació, i destaca que sovint actuen com **espais de creació**. En el cas de **centres cívics i espais polivalents** municipals també es desenvolupa aquest rol com a part dels seus usos, configurant un escenari ampli que dona cobertura i promou la important activitat escènica a Girona i la seva àrea d'influència.

En aquest sentit destaca el projecte **El Canal (Centre d'Arts Escèniques de Salt-Girona)**, un centre nacional de producció i de creació escènica que forma part de la xarxa de centres públics conjuntament amb el Teatre Nacional de Catalunya, el Teatre Lliure i els Centres d'Arts Escèniques de Reus i de Terrassa.

Per part de l'OFA, es comptabilitzen **71 companyies** a Girona i la seva àrea d'influència, de les quals 59 s'ubiquen a Girona. Una mirada al Catàleg d'Arts en viu de la Diputació de Girona mostra l'existència de 32 grups professionals, i a l'**Associació Gironina de Teatre** consten fins a 84 persones associades i unes altres 21 companyies.

Totes aquesta dades contrasten amb el número d'empreses en arts escèniques (inferior al número de companyies), i reflexa la importància que en aquest sector

29

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

poden tenir les **formes jurídiques associades al tercer sector**, el pes de la **figura dels autònoms** i les formes intermitents de treball i de facturació. Tot i això, destaca la sala de teatre independent de **La Planeta**.

En aquest sector, una part important de l'activitat té a veure amb la dimensió amateur, en la que destaquen la **Federació Teatral Amateur Gironina**, el Festival Internacional de Teatre Amateur de Girona (**FITAG**) i la **Campanya de Teatre Amateur**, impulsada per la **Fundació Casa de Cultura de Girona** i la Federació Teatral Amateur.

En l'**àmbit associatiu**, destaquen moltes propostes vinculades tant al teatre com a disciplines menys consolidades com el circ, els conta-contes (vinculats a l'activitat en biblioteques) i la màgia, i entre les que destaquen, del Registre d'Entitats de la ciutat:

- Associació Amics de l'Aula de Teatre de la UdG
- Associació Cos a Cos Teatre
- Associació cultural Selvàtica
- Associació de teatre social i de l'oprimida/oprimit Kilalia
- Associació del teatre El Didal
- Associació El Mirador Teatre
- Associació Gironina de Teatre
- Associació juvenil Comikazes Teatre
- Associació La Minúscula-Activitats teatrals
- Associació T de SET (teatre de Santa Eugènia de Ter)
- Associació Teatre Sommelier
- Associació Toma! Teatre
- Associació Evualà

Existeix, per tant, un ecosistema ric en el que interaccionen agents de molt distinta naturalesa i que contribueixen a generar un escenari dinàmic i viu d'arts escèniques a Girona i la seva àrea d'influència.

A la base d'aquest ecosistema hi trobem, amb una representació insuficient en les dades oficials d'empreses i professionals autònoms, la formació. En bona part aquesta formació es vehicula a través del propi **tercer sector**, en projectes com **El**

Galliner de l'AGT, **La Diana** Escola de teatre i teatre musical, l'**ERAM** (creada per la Fundació privada Joan Bosch i vinculada a la UdG) i ConArte Internacional (que treballa en l'àmbit de l'educació). A nivell públic, destaca l'existència d'una **Escola Municipal de Dansa de Celrà** i l'**oferta formativa en centres cívics**.

En relació a la dansa, de fet, l'OFA comptabilitza fins a 26 escoles de dansa privades i projectes singulars com **El Paller**, **Estudi Itzà** i **Nou Espiral**. Es dona el cas que, en general, la formació suposa la principal font d'ingressos de la major part dels projectes de creació o producció tot i no formar part del projecte original. Sovint es tracta de projectes vinculats a projectes professionals personals, i que adopten les figures d'autònoms i associacions.

Audiovisual

En el cas de l'audiovisual el tercer sector i el sector públic també esdevenen una peça clau en la generació de dinamisme i oportunitats.

Destaquen en aquest sentit el **Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona** que realitza la programació regular del **Cinema Truffaut**, així com el **Museu del Cinema** que participa en el Programa d'acompanyament a projectes audiovisuals i cinematogràfics, programa una activitat important basada en cicles i cinefòrums i ofereix serveis educatius a les escoles.

En relació al **Programa d'acompanyament a projectes audiovisuals i cinematogràfics**, és rellevant la dada de projectes presentats, que ascendeix a 25, sent mostra del paper que juga en el foment i la consolidació de projectes en aquest sector.

Un agent públic clau en l'atracció d'agents de l'audiovisual és la **Girona Film Office**, que l'any 2020 va acollir 32 rodatges que van destinar 140.020 euros a la ciutat. D'aquestes 32, 7 eren provinents d'Espanya i 2 d'àmbit internacional. Val a dir que, els anys anteriors a la Covid-19, de mitjana s'acollien 50 rodatges.

En l'àmbit dels Festivals, com a generadors d'activitat i d'atracció, destaquen especialment el **Festival de Cinema de Girona** (impulsat per la Fundació del mateix nom) i l'**Acocollona't** (Mostra de Cinema fantàstic de Girona que implica a

31

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

nombrosos agents de la ciutat), dedicats íntegrament al cinema. Però també existeixen altres festivals en que el cinema n'és una de les parts, com són el Festival d'Art Independent Pepe Sales i el Festival Inund'Art.

En aquest àmbit, també cal destacar:

- L'Associació Col·lectiva Audiovisual per a la Transformació Social (ACATS), que exerceix tan assessoraments com produccions i exhibicions o programació.
- La Guerrilla Comunicacional, que programa La Nit de la Iguana a l'Ateneu Coma Cros.
- El Bòlit, el Centre d'Art Contemporani que organitza, entre d'altres, exposicions audiovisuals.
- L'Estació, l'espai jove de l'Ajuntament que organitza el Cinema a la fresca.
- El Centre Cívic Santa Eugènia, que participa de la Xarxa de distribució DocsBarcelona.
- La Biblioteca Carles Rahola, que organitza cinefòrums.

Finalment, atenent l'àmbit formatiu, cal destacar l'existència de dos **cursos en matèries estretament relacionades amb l'audiovisual**, com són:

- **ERAM:** Grau en Comunciació Audiovisual i Multimèdia
- **CIFOG:** Cicles Formatius de Grau Superior en "Realització d'audiovisuals i espectacles", en "Imatge, fotografia i il·luminació" i en "Producte gràfic interactiu".

Música

En el sector de la música destaquen els espais formatius i d'exhibició com agents clau més enllà de les ICC, en els que s'entremesclen agents públics i del tercer sector tot enfortint tant la creació artística com generant oportunitats de gestió, producció i distribució per a empreses i professionals.

Entre els **agents formatius**, per exemple, se'n pot destacar un ampli llistat a Girona i el seu entorn territorial:

32

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

- El Conservatori de Música (grau professional i altres estudis de nivell elemental).
- L'Escola Municipal de Música de Girona (estudi de nivell elemental).
- L'Escola de música del Gironès (formació de grau mitjà itinerant entre els municipis).
- L'Escola de Música Moderna (grau professional en músiques modernes).
- L'EUMES, grau universitari centrat en la producció i la música electrònica.
- L'ETECAM, que ofereix titulacions de grau mitjà i superior vinculats al vídeo, el so i els espectacles.
- L'Escola Clau de Faula.
- L'Aula Musical.
- L'Aula Tradi.
- L'Escola Clau de solfa.
- L'Escola El Preludi.
- L'Escola de Música de Sant Gregori.
- L'Estudi Musical.

En relació a la creació, cal destacar la **realitat atomitzada i precària del sector de la creació en la música** que queda fora del radar de registres d'activitat econòmica oficials. Si s'atenen els sol·licitants de suport al programa dels Bucs d'assaig dels darrers 3 anys (2019-2021), se'n comptabilitzen fins a **379 que es poden considerar actius** a Girona i el seu entorn urbà. Sense ser dades exhaustives, contrasten amb la dada oficial d'autònoms i empreses, i és indicativa de la realitat del sector (la dedicació secundària, el treball autònom o sense alta en tots els censos econòmics necessaris, els projectes intermitents, la facturació a través de plataformes com MUSICAT, etc).

En aquest sentit, s'ubiquen dos agents rellevants de **suport a la creació**. Per un costat, **l'Espai Marfà** amb els bucs d'assaig, l'equipament municipal que capitalitza la creació musical en l'àmbit de les músiques modernes i ofereix programes d'acompanyament. Per un altre, la Fundació **Casa de la Música** del Gironès, que ofereix programes de suport.

En termes d'exhibició, cal destacar el paper de l'**Auditori**, que lidera i capitalitza l'activitat en aquests termes. A banda de les 2 sales privades de música principals, cal citar La Casa de Cultura de Girona, el Teatre de Besanó el Yeah!, l'Ateneu 24 de Juny, Ateneu Popular Coma Cros, Apaga la Tele i la xarxa de centres cívics, que des del tercer sector i el sector públic s'apunten com agents actius creant una xarxa relativament estable d'exhibició. Així mateix, cal destacar que a l'**Estació Jove** es fa una programació musical de molta qualitat i atenta a la creació més emergent.

En els mateixos termes d'exhibició, cal destacar les Fires de Girona i els **festivals**. Per exemple, es realitza una aportació municipal de fins a 279.000 euros als festivals següents:

- Tempos sota les Estrelles
- Giroan A Cappella Festival
- Black Music Festival
- Festival Strenes
- Festivalot

Finalment, cal considerar el gran nombre d'associacions vinculades a al música, ja sigui com a creadors i exhibidors o com a programadors, en una gran varietat d'estils:

- Amics de la Sardana Terranostra
- Associació Capella Polifònica de Girona
- Associació Cor Gospel Girona
- Associació Cultural Fodansa
- Associació cultural Jazz de Girona.com
- Associació cultural Sibemoll
- Associació de música moderna
- Associació El Foment de Girona
- Associació Foment de la rumba catalana
- Associació gironina de Música electrònica
- Associació gironina d'Escoles de música privades
- Associació Individu Ocult Magazín Musical per Girona i província
- Associació juvenil Girona Percussió
- Associació Juvenil Heal

- Associació La Fada Clau
- Associació La Gerundina Peña Flamenca de Girona
- Associació Magic Room
- Associació Messies Participatiu BCN
- Associació Mmm'agrada (Cultura-Natura-Inclusió-Participació)
- Associació Music & Energy
- Associació musical Escampillem
- Associació musical Gospelians de Girona
- Associació Musical Juvenil Destaca't
- Associació Soniquete. Associació pel Foment i Difusió del Flamenc
- Associació UAP Eduquem per la PAU
- Ateneu 24 de juny casal independentista popular i gironí
- Casal Independentista El Forn
- Cor Maragall
- Filharmonia Gironina, Associació per la promoció, gestió i difusió de la música
- Joventuts Musicals de Girona
- Música Antiga de Girona
- Orella Activa Associació Cultural
- Qrambla, Associació de músics i balladors de carrer
- Rise Up Associació reggae Girona

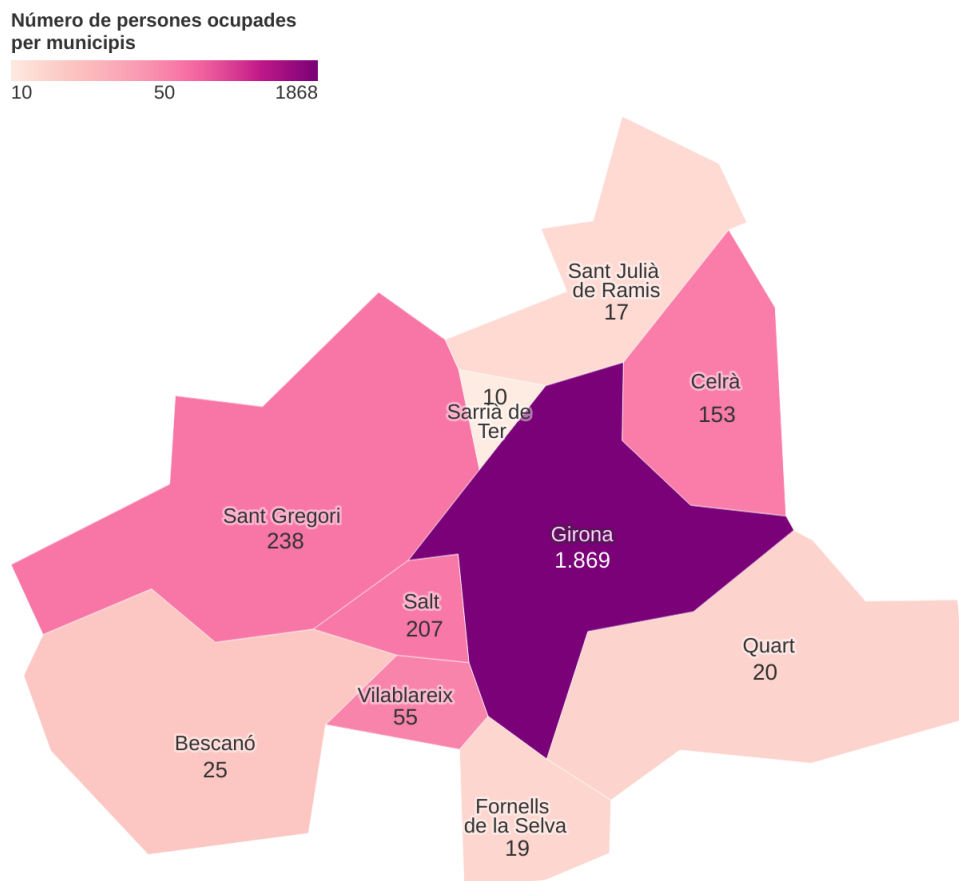
5. Ocupació en els sectors culturals i creatius

A Girona i la seva àrea d'influència hi ha un total de **2.611 persones** ocupades en els àmbits culturals i creatius, i **7 de cada 10 corresponen a Girona ciutat**.

2.612 Persones ocupades en el sector de les ICC, ubicades a Girona i la seva àrea d'influència .	1.869 Persones del sector ocupades a Girona . Representa el 71,5% del total conformat per Girona i la seva àrea d'influència.	744 Persones del sector ocupades a l'àrea d'influència de Girona . Representa el 28,5% del total conformat per Girona i la seva àrea d'influència.
---	--	---

Aquestes dades incorporen treballadors de centres públics, i és per això que en comparació a les dades d'empreses i professionals autònoms s'equilibra lleugerament el pes de cada territori, tot i que **Girona** segueix exercint un **paper central**. En comparació al número d'agents privats, destaquen que **Sant Gregori** i **Celrà**, a part de **Salt**, assumeixen major pes amb aquesta mirada.

Gràfic 8. Mapa de distribució de l'ocupació en les ICC a Girona i la seva àrea d'influència

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

Prenent només Girona ciutat, aquestes persones suposen el **4,1% de l'ocupació total**, evidenciant la importància dels àmbits culturals i creatius en el treball.

Gràfic 9. Pes de l'ocupació cultural i creativa a Girona ciutat sobre el total

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona i de l'Idescat (Estadística d'Afilats i Afiliacions a la Seguretat Social)

5.1 Volum d'ocupació per àmbits

Del total de **2.612 persones ocupades en l'àmbit cultural i creatiu**, en aquestes dades que incorporen treballadors públics el sector cultural guanya múscul respecte els àmbits creatius.

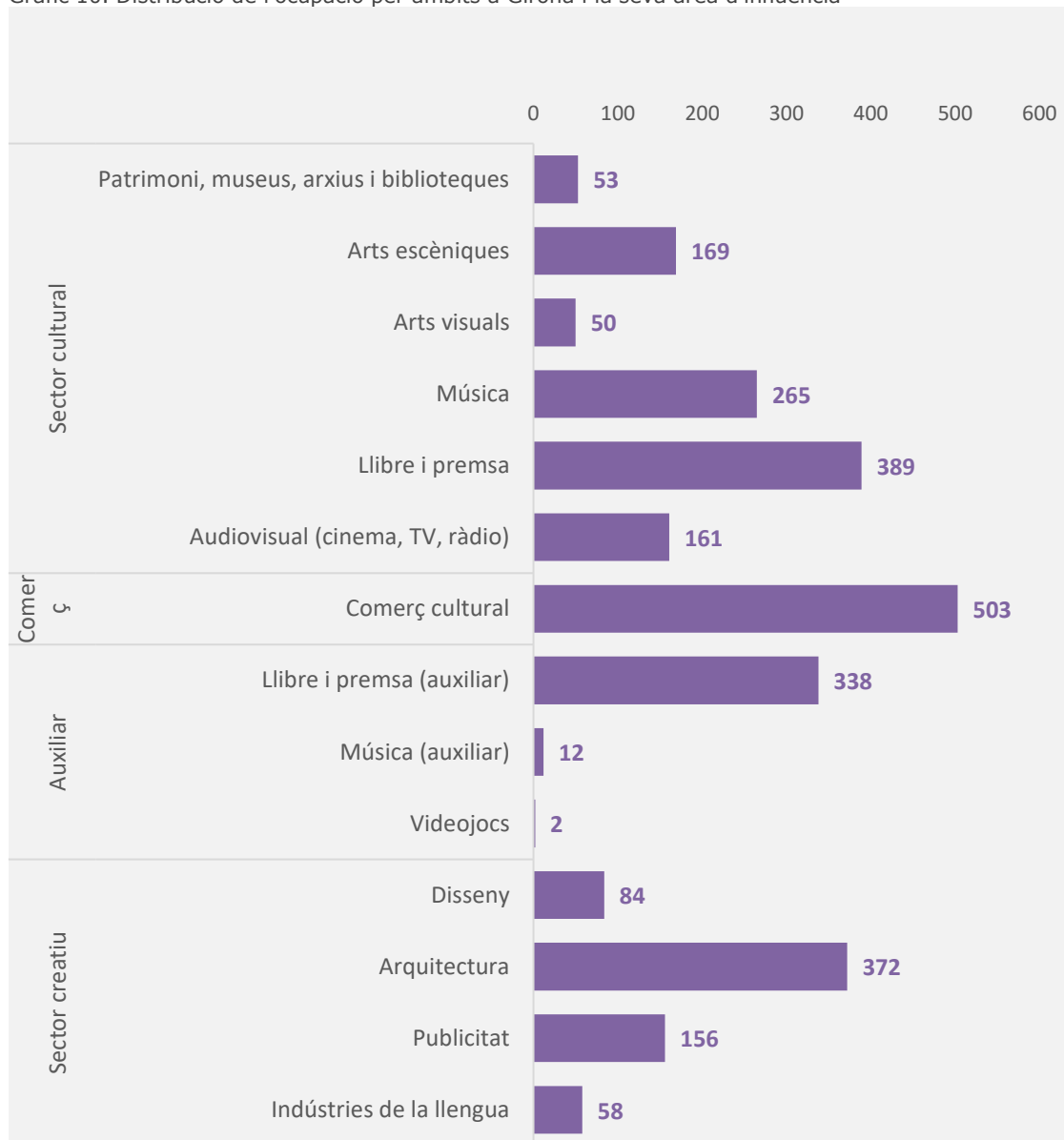
L'àmbit del **llibre i la premsa** (14,9%), si es considera conjuntament amb el seu sector auxiliar (un 12,9% addicional), és el que més persones ocupa. Tot això sense considerar que la major part del comerç cultural (19,2%) està relacionat amb el llibre i la premsa.

Seguidament destaquen també **l'arquitectura** (14,2%) i la **música** (10,1%) com àmbits amb una ocupació molt rellevant, seguits finalment per les **arts escèniques** (6,5%), **l'audiovisual** (6,2%) i la **publicitat** (6%); sectors tots ells que es configuren com el principal motor de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència.

La inclusió de treballadors de centres públics es nota especialment en l'àmbit del patrimoni, museus, arxius i biblioteques, i previsiblement té un impacte també en l'audiovisual per la inclusió de mitjans de comunicació públics vinculats a la ràdio i la televisió.

Gràfic 10. Distribució de l'ocupació per àmbits a Girona i la seva àrea d'influència

*Cal tenir en compte que es realitzen estimacions i altres càlculs tal com s'indica a l'inici de l'informe al peu de pàgina número 5, a l'apartat [4.3 Professionals autònoms](#).

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona

Considerant els dades de número d'empreses i professionals autònoms, i considerant que aquestes dades incorporen treballadors públics, és possible anticipar -en sintonia amb les estadístiques nacionals- que en determinats sectors l'ocupació té lloc en microempreses i petites empreses i molt bona part és autoocupació, tal com es mostra en el següent apartat.

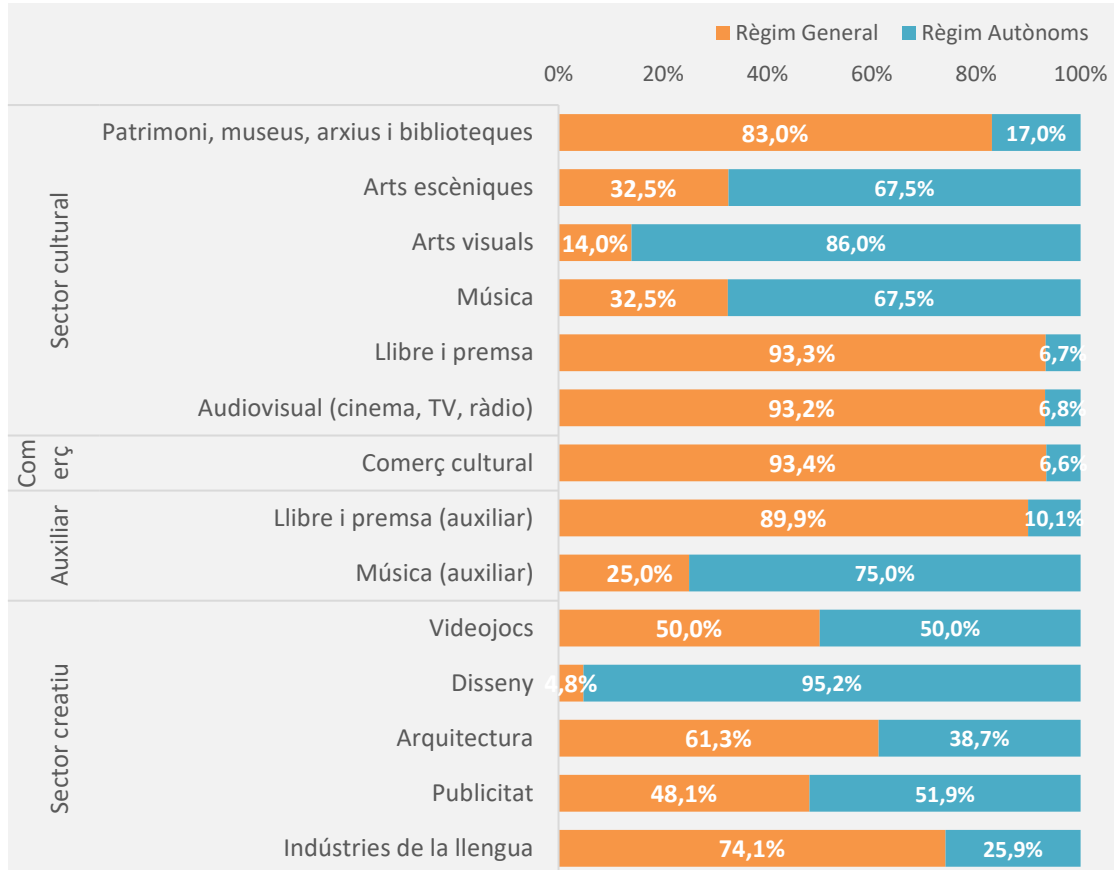
Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

5.2 Volum d'ocupació per tipus

La mirada al volum d'ocupació per tipus fonamenta la diferent naturalesa de la diversitat de sectors.

Gràfic 11. Distribució del tipus d'ocupació (personal assalariat o autònom) segons àmbits de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència.

*Cal tenir en compte que es realitzen estimacions i altres càlculs tal com s'indica a l'inici de l'informe al peu de pàgina número 5, a l'apartat [4.3 Professionals autònoms](#).

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu facilitades per la Diputació de Girona

Com s'ha apuntant, a l'àmbit del patrimoni es manifesta la importància de la ocupació pública, i així mateix s'entreveu en les indústries de la llengua que acullen tasques relacionades amb la traducció i la interpretació.

En canvi, de nou es manifesta que els sectors amb major component de creació artística (arts escèniques, arts visuals i música per la part dels sector culturals; i disseny per la part dels sector creatius) tenen un gran pes de la figura dels autònoms, com a mostra de la naturalesa i la especificitat del treball en aquests àmbits.

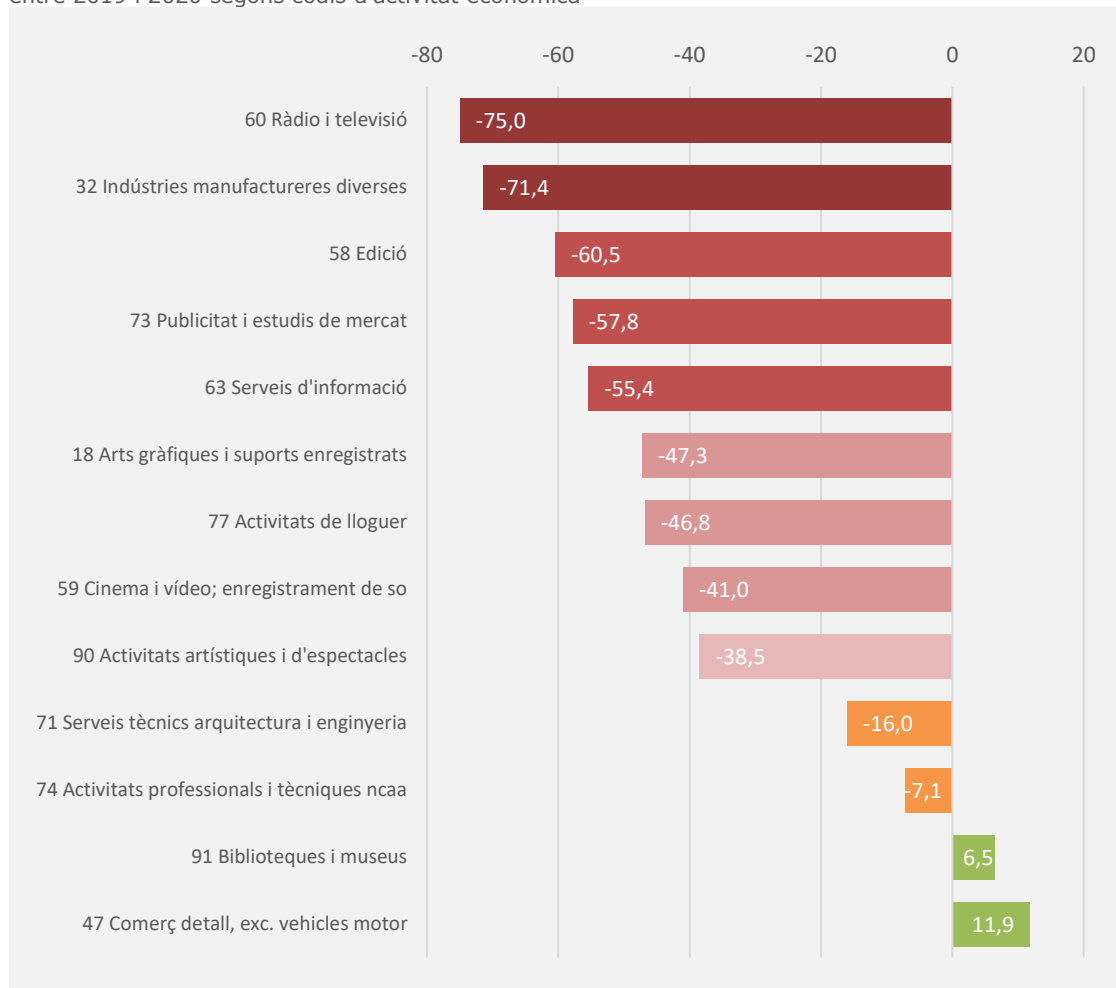
Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

5.3 Impacte covid-19 en l'evolució de les noves contractacions

Les dades de noves contractacions permeten realitzar finalment una mirada a la diferència entre el període pre-Covid i post-Covid al cas concret de Girona i la seva àrea d'influència. Donat que en aquest cas les dades provenen de la classificació a 2 dígit, es treballa amb els codis sense agrupar i a partir de percentatges.

Gràfic 12. Percentatge de disminució de les noves contractacions a Girona i la seva àrea d'influència entre 2019 i 2020 segons codis d'activitat econòmica

*Tot i ser dades a 2 dígit, no es realitzen estimacions donat que l'interès rau en els percentatges, distribucions que les estimacions no aconseguirien corregir.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Destaca que **l'afectació general en la nova contractació ha estat molt negativa** (percentatge de disminució mitjà del -38,36%), i en algunes activitats en concret la nova contractació s'ha frenat enormement.

40

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

És el cas de les activitats vinculades a la premsa (codi 60 i 63), la publicitat (codi 73), l'edició (codi 58) i les arts gràfiques (codi 18), més relacionades amb el sector del llibre. Tot i això, l'afectació també ha estat important en activitats audiovisuals (codi 59) i artístiques i d'espectacles (codi 90). El menor impacte es registra en l'arquitectura i en les activitats creatives vinculades al disseny, la fotografia i la traducció. Finalment, destaca que en l'àmbit del patrimoni (codi 91) hi ha hagut una evolució més positiva.

A l'hora d'aproximar-se a l'impacte de la Covid-19 en diferents àmbits, cal considerar **l'estructura dels mercats laborals**, especialment en relació al pes de l'autoocupació, l'ocupació per part d'empreses i l'ocupació pública. A més, cal tenir en compte que hi ha hagut àmbits que, per la seva pròpia naturalesa, s'han vist més afectades en quant a nivell d'activitat, atenent a:

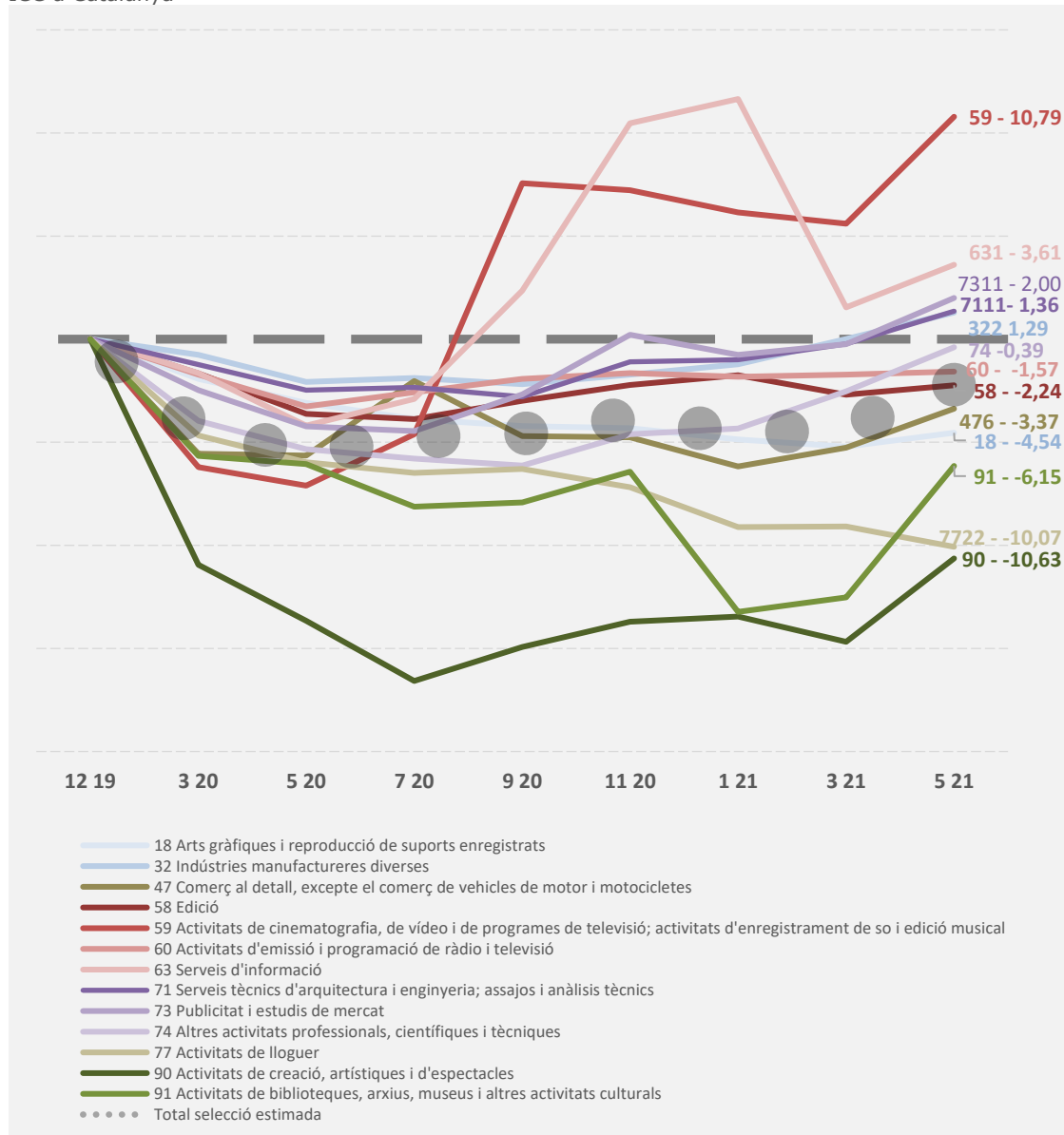
- El **component en viu**.
- El **component col·lectiu**.
- El **component físic/presencial** del treball.
- La **mobilitat** requerida del públic.

Si bé es tracta de dades a un nivell més general, és rellevant atendre l'evolució de determinades activitats a nivell català, atenent a les afiliacions (i no a les noves contractacions) i mostrant millor aquesta realitat heterogènia de l'impacte de la Covid-19.

Aquesta mirada desglossada per activitats indica la problemàtica especial que les mesures sanitàries provoquen als **sectors de les arts en viu**, i es posa de relleu la debilitat estructural de la **baula de la creació** (inestabilitat i insuficiència d'ingressos, falta de regulació,...), situant als artistes i els petits agents en una posició de major vulnerabilitat.

Gràfic 13. Evolució de l'afiliació a la Seguretat Social per diferents activitats (amb estimacions) de les ICC a Catalunya

Nota: Els factors de correcció utilitzats en aquest cas s'adjunten a l'Annex 2

Font: Estadística d'Afiliats a la Seguretat Social (Idescat) i estimacions a partir de l'Enquesta Estructural d'Empreses (INE).

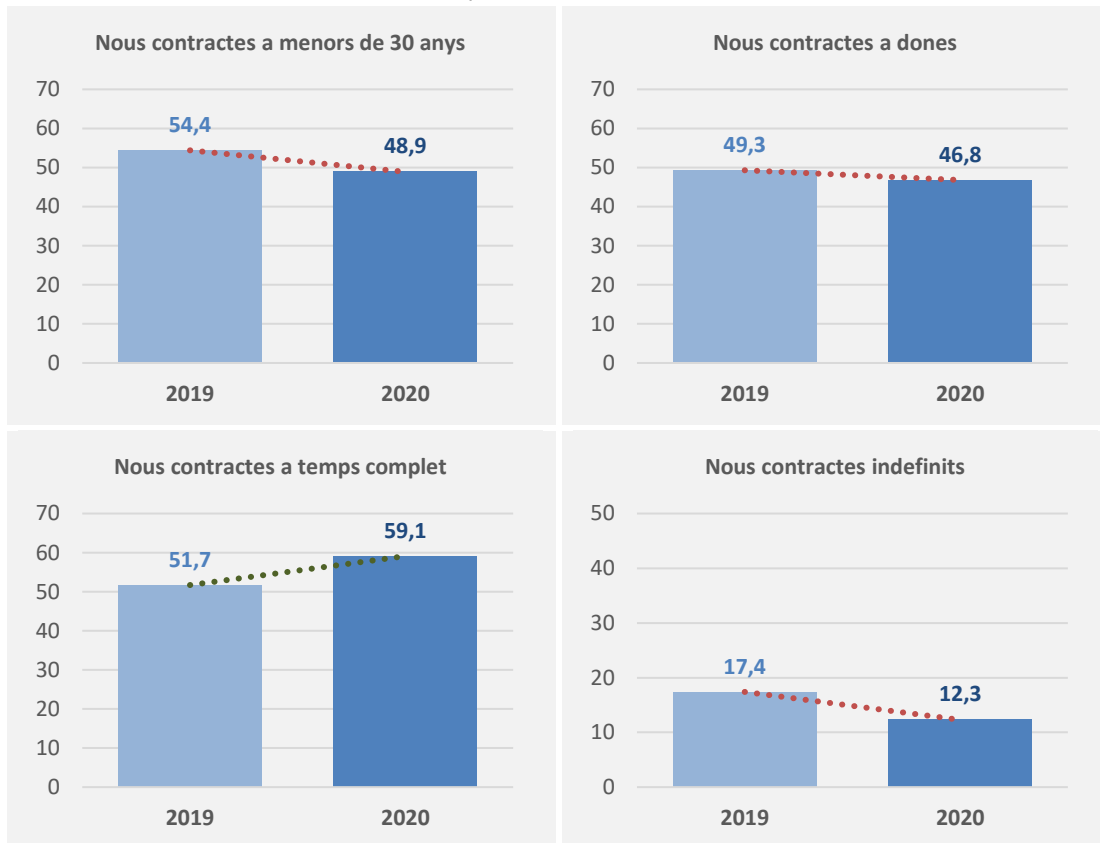
Tornant a la caiguda de les noves contractacions en les ICC a Girona i la seva àrea d'influència, aquesta ha significat alhora una pèrdua en el percentatge de nous contractes indefinits, que ja eren una part molt marginal en conjunt, i de nous contractes a joves, que en global representaven un percentatge lleugerament superior al 50% i al 2020 es queden just per sota. També la nova contractació a

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

dones es veu lleugerament més ressentida, i perden aproximadament un pes del 2,5%. Finalment, la baixada de nova contractació ha provocat que es facin més contractes a temps complet que al 2019, passant de ser el 52% dels nous contractes al 59%.

Gràfic 14. Diferència en el pes dels contractes segons diferents característiques entre 2019 i 2020 a Girona i la seva àrea d'influència en les ocupacions cultural i creatives

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

5.4 Característiques de les noves contractacions

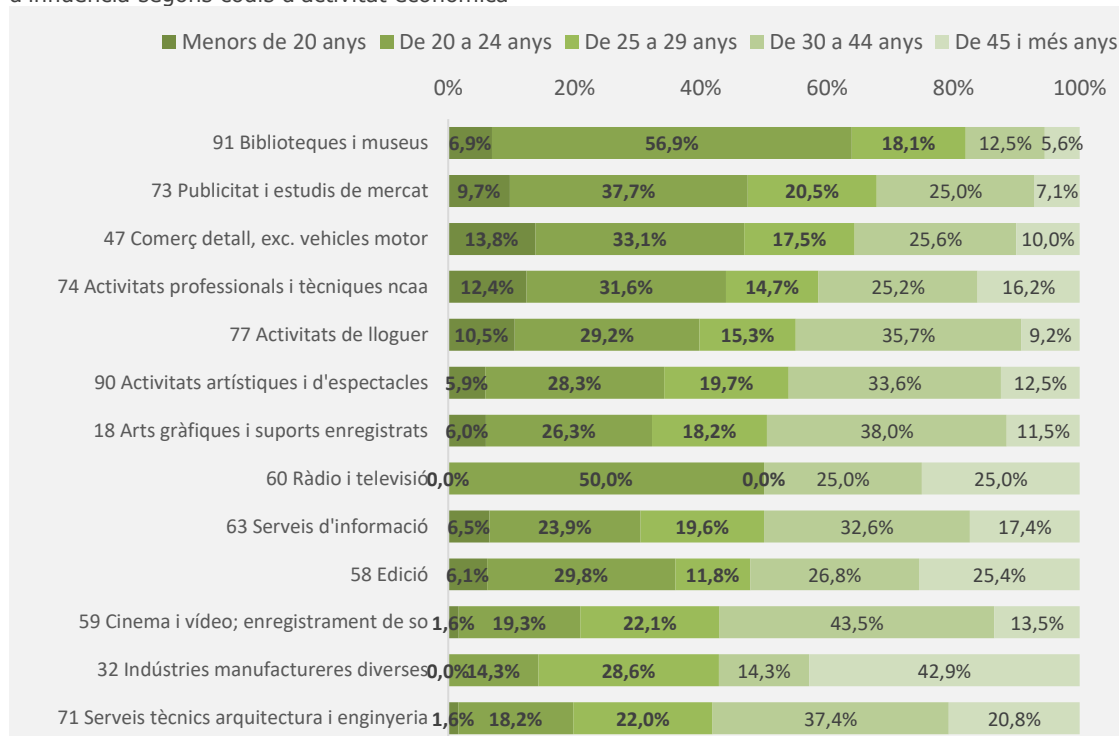
Una darrera mirada a l'ocupació es pot fer a través de les noves contractacions. De nou, donat que les dades són a 2 dígits, es treballa amb percentatges per evitar estimacions i representar el diferent volum de noves contractacions. D'aquesta manera s'eviten estimacions i es permet representar la seva composició en base a diferents criteris:

- Edat
- Sexe
- Tipus contracte
- Tipus jornada

Edat

En relació a l'edat, val a dir que hi ha dos grans grups que marquen les diferències principals: el pes dels joves de 20 a 24 anys i el pes de les persones de 30 a 44 anys.

Gràfic 15. Distribució per grans grups d'edat dels nous contractes realitzats a Girona i la seva àrea d'influència segons codis d'activitat econòmica

*Tot i ser dades a 2 dígits, no es realitzen estimacions donat que l'interès rau en els percentatges, distribucions que les estimacions no aconseguirien corregir. Els casos on hi ha entre 1 i 3 persones no mostren dada per secret estadístic.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

Els sectors que més noves contractacions entre joves estan realitzant són el del patrimoni (codi 91, amb un pes molt important dels joves de 20 a 24 anys), el comerç cultural (codi 47), les activitats creatives de publicitat (codi 73) i les professionals vinculades al disseny, la fotografia i la traducció i interpretació (codi 74).

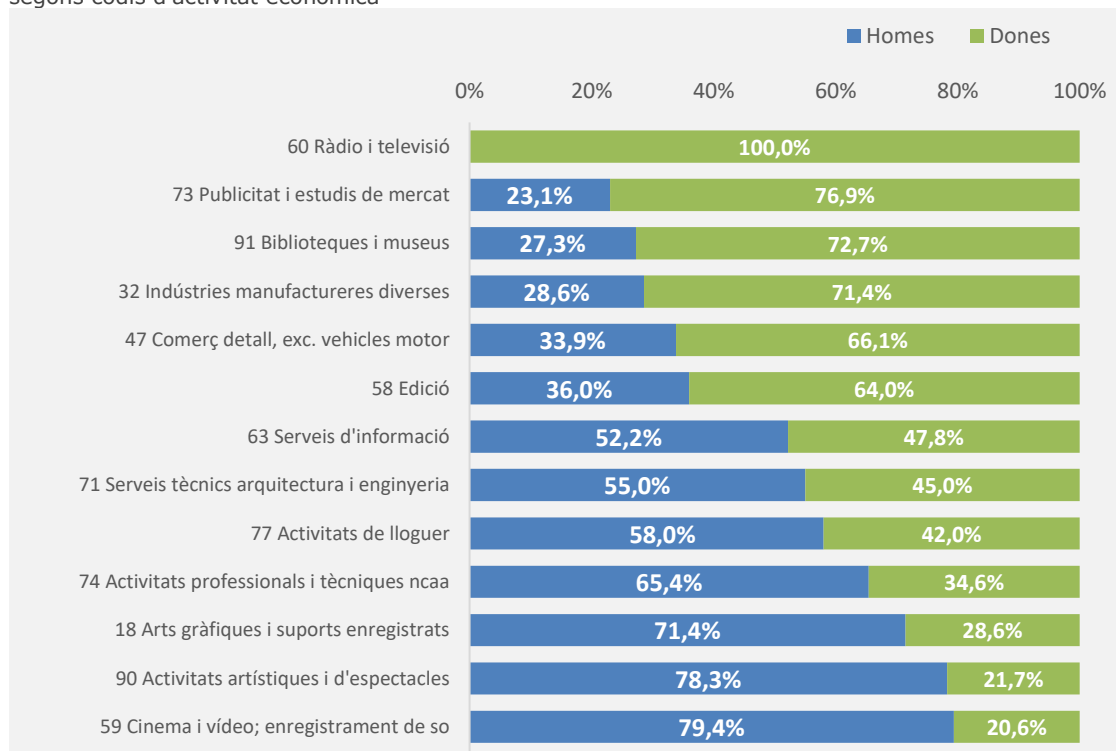
Per contra, destaquen l'audiovisual (codi 79) i l'arquitectura (codi 71) com els sectors que generen menys ocupació entre els menors de 30 anys, tot i que ens ambos casos el grup de 30 a 44 anys té molt pes.

Entre mig, s'ubiquen les activitats artístiques i d'espectacles (codi 90), la premsa (codis 60 i 63) i les arts gràfiques (codi 18) i l'edició (codi 58).

Sexe

En relació al sexe hi ha moltes diferències en la nova contractació.

Gràfic 16. Distribució per sexe dels nous contractes realitzats a Girona i la seva àrea d'influència segons codis d'activitat econòmica

*Tot i ser dades a 2 dígits, no es realitzen estimacions donat que l'interès rau en els percentatges, distribucions que les estimacions no aconseguirien corregir. Els casos on hi ha entre 1 i 3 persones no mostren dada per secret estadístic.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

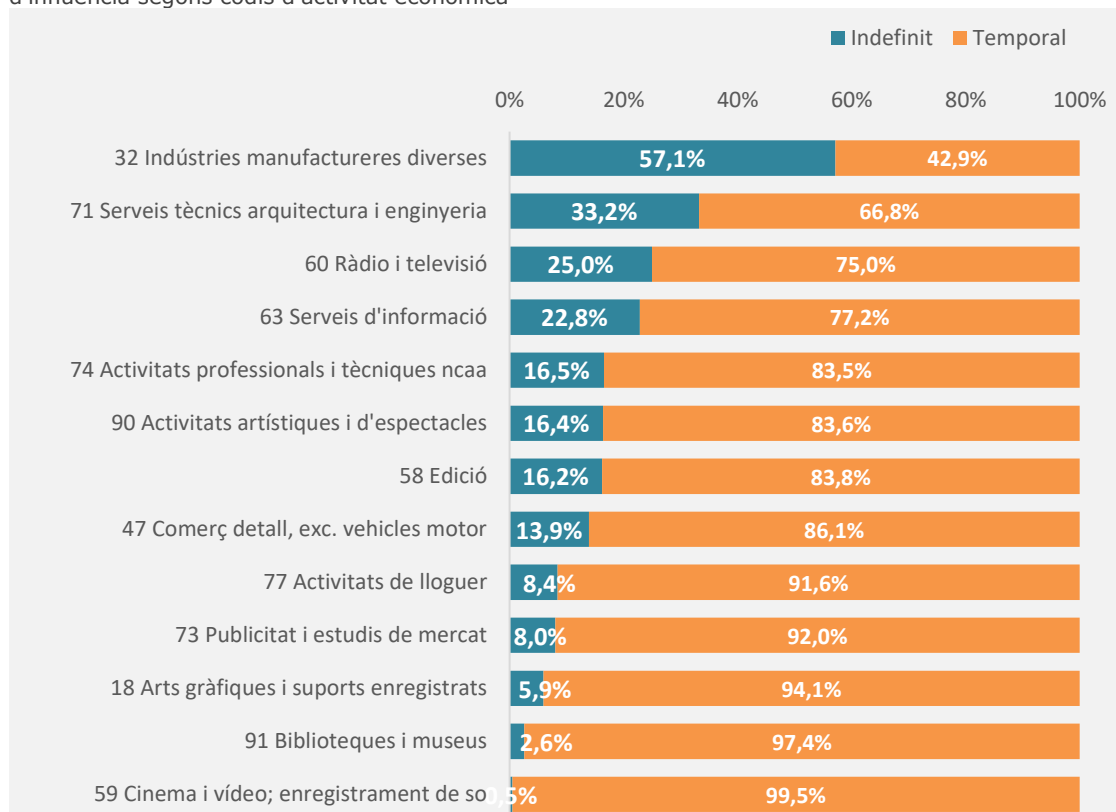

La presència de noves dones contractades destaca en les activitats de ràdio i televisió, de publicitat, de biblioteques, de comerç i d'edició. En l'arquitectura i els serveis d'informació també es rellevant, però en aquest cas ja s'equilibra més amb les noves contractacions a homes. Finalment, destaca la major proporció de noves contractacions a homes en les activitats vinculades a sectors creatius (codi 74, que inclou disseny, fotografia i traducció), l'audiovisual i les activitats artístiques i d'espectacles.

Tipus contracte

Les dades relatives al tipus de contracte indefinit o temporal són molt clares, amb un predomini molt absolut dels contractes temporals. Aquest fet és indicatiu de la potencial precarietat laboral existent.

Gràfic 17. Distribució per tipus de contracte dels nous contractes realitzats a Girona i la seva àrea d'influència segons codis d'activitat econòmica

*Tot i ser dades a 2 dígits, no es realitzen estimacions donat que l'interès rau en els percentatges, distribucions que les estimacions no aconseguirien corregir. Els casos on hi ha entre 1 i 3 persones no mostren dada per secret estadístic.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

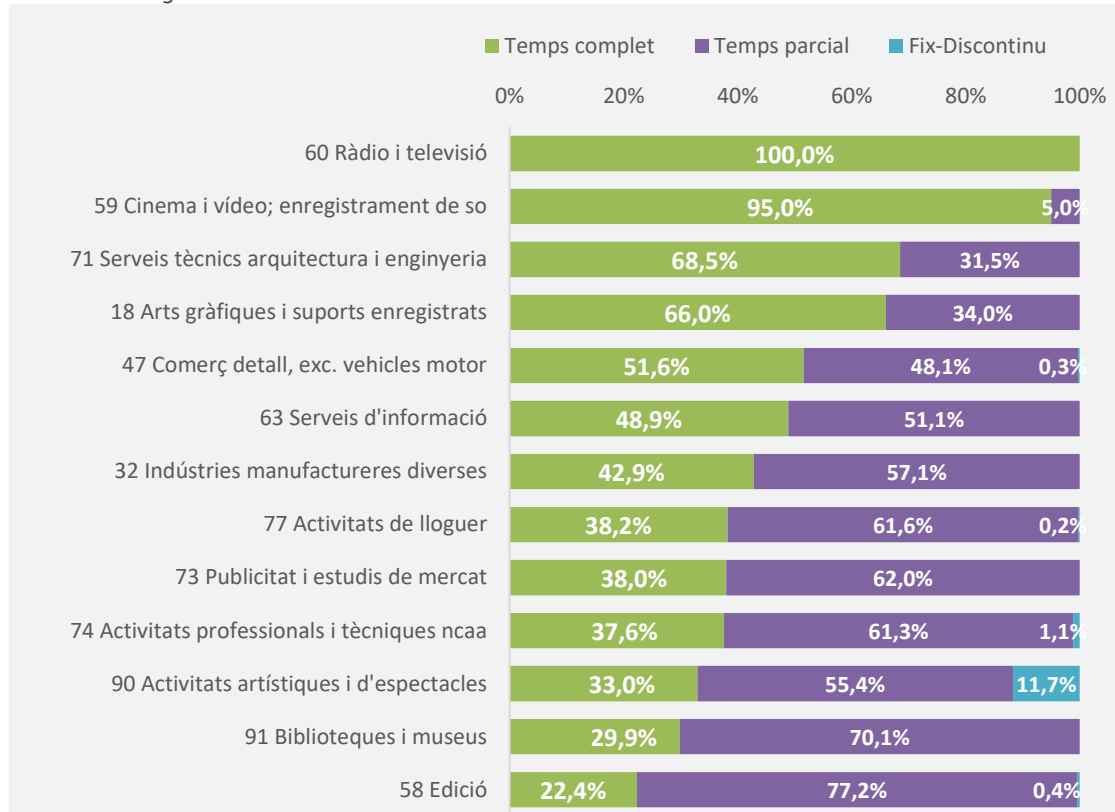
Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

Tipus jornada

En relació al tipus de jornada, hi ha major varietat, tot i que l'ocupació parcial té també molta importància i sovint s'associa a formes de precarietat laboral.

Gràfic 18. Distribució per tipus de jornada dels nous contractes realitzats a Girona i la seva àrea d'influència segons codis d'activitat econòmica

*Tot i ser dades a 2 dígits, no es realitzen estimacions donat que l'interès rau en els percentatges, distribucions que les estimacions no aconseguirien corregir. Els casos on hi ha entre 1 i 3 persones no mostren dada per secret estadístic.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu

L'ocupació parcial és especialment rellevant tant en activitat culturals com les vinculades a l'edició (codi 58), el patrimoni (codi 91) i les arts (codi 90), com en les activitats creatives vinculades al disseny, la fotografia, la traducció i la publicitat (codis 74 i 73).

Per contra, en activitats de ràdio i televisió (codi 60), d'audiovisual (codi 59) i d'arquitectura la contractació a jornada completa és molt més significativa que l'ocupació parcial.

6. Empreses: xifra de negoci

113.539.860,3 €

de xifra neta de negoci de les empreses de les ICC ubicades a Girona i la seva àrea d'influència

A partir d'aquesta dada és possible aproximar la contribució a la generació de riquesa del sector a través del Valor Afegit Brut del sector⁶. El **VAB del sector empresarial de les ICC** a Girona ciutat ascendeix a l'**1,5% del total**.

Cal tenir en compte que **aquesta dada no inclou la xifra de negoci dels professionals autònoms**, donat que no hi ha dades de registres oficials disponibles. En aquest sentit, cal destacar que els sectors de les ICC es caracteritzen per una petita part dels agents que són responsables de gairebé la totalitat dels ingressos. Es tracta de la regla observada del 80/20, segons la qual el 20% dels agents són responsables del 80% de la facturació. Tenint això en compte, cal entendre que aquestes dades realitzen una mirada a la part dels agents més rellevants en concepte de facturació.

Sigui com sigui, el conjunt de dades és indicatiu que les ICC generen un dinamisme econòmic rellevant a tenir en compte, amb una xifra de negoci que només comptabilitzant empreses de la ciutat i el seu entorn urbà ascendeix a gairebé **115 milions d'euros** l'any 2019 (94 milions estimats a Girona ciutat).

6.1 Xifra de negoci per àmbits

La xifra neta de negoci per àmbits denota la importància del llibre i la premsa, l'audiovisual, la publicitat i l'arquitectura.

En l'àmbit audiovisual, cal considerar que un sol agent és responsable de gairebé el 50% del volum de negoci total, i en el del llibre i la premsa un sol agent és

⁶ Per aproximar aquesta dada s'utilitza la referència de consums intermedis que ofereix l'Estadística i Comptes de les Empreses Culturals de l'IDESCAT. A la xifra de negoci es resta la part percentual que representen els consums intermedis en el sector segons l'IDESCAT, obtenint així el Valor Afegit Brut del sector. A l'annex 3 es pot trobar els consums intermedis calculats per a cada sector.

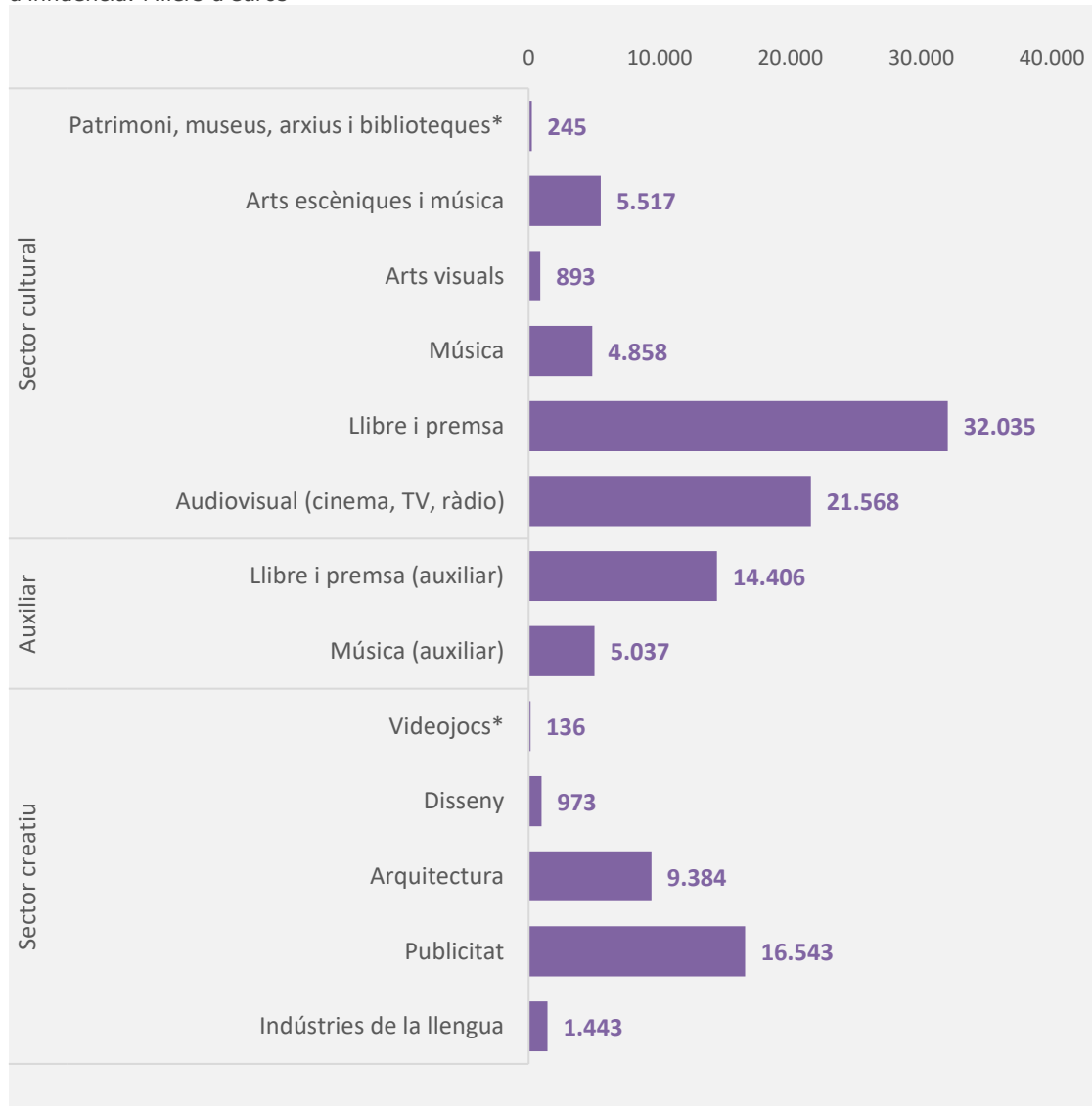
No és possible realitzar el mateix càlcul pel conjunt de l'entorn territorial, donat que l'Idescat no ofereix el VAB dels municipis més petits.

responsable del 42,5% del total. Tots dos són sectors en el que el número d'empreses és major. El volum de negoci en la resta de sectors culturals és molt menor, en sintonia amb el menor volum d'empreses i una realitat conformada sobretot per autònoms i artistes.

En quant als àmbits creatius, també destaquen enormement la publicitat i l'arquitectura, àmbits en que hi ha un nombre més equilibrat d'empreses i autònoms.

Gràfic 20. Estimació de la xifra neta de negoci per àmbits de les ICC a Girona i la seva àrea d'influència. Milers d'euros

*Les estimacions es realitzen a partir del procediment descrit a l'apartat 2. Síntesi conceptual i metodològica. No hi ha dades disponibles de cap dels 2 agents de Patrimoni, museus, arxius i biblioteques ni de l'únic agent de Videojocs.

En el primer cas s'imputa la mediana de les arts escèniques i en el segon de l'audiovisual.

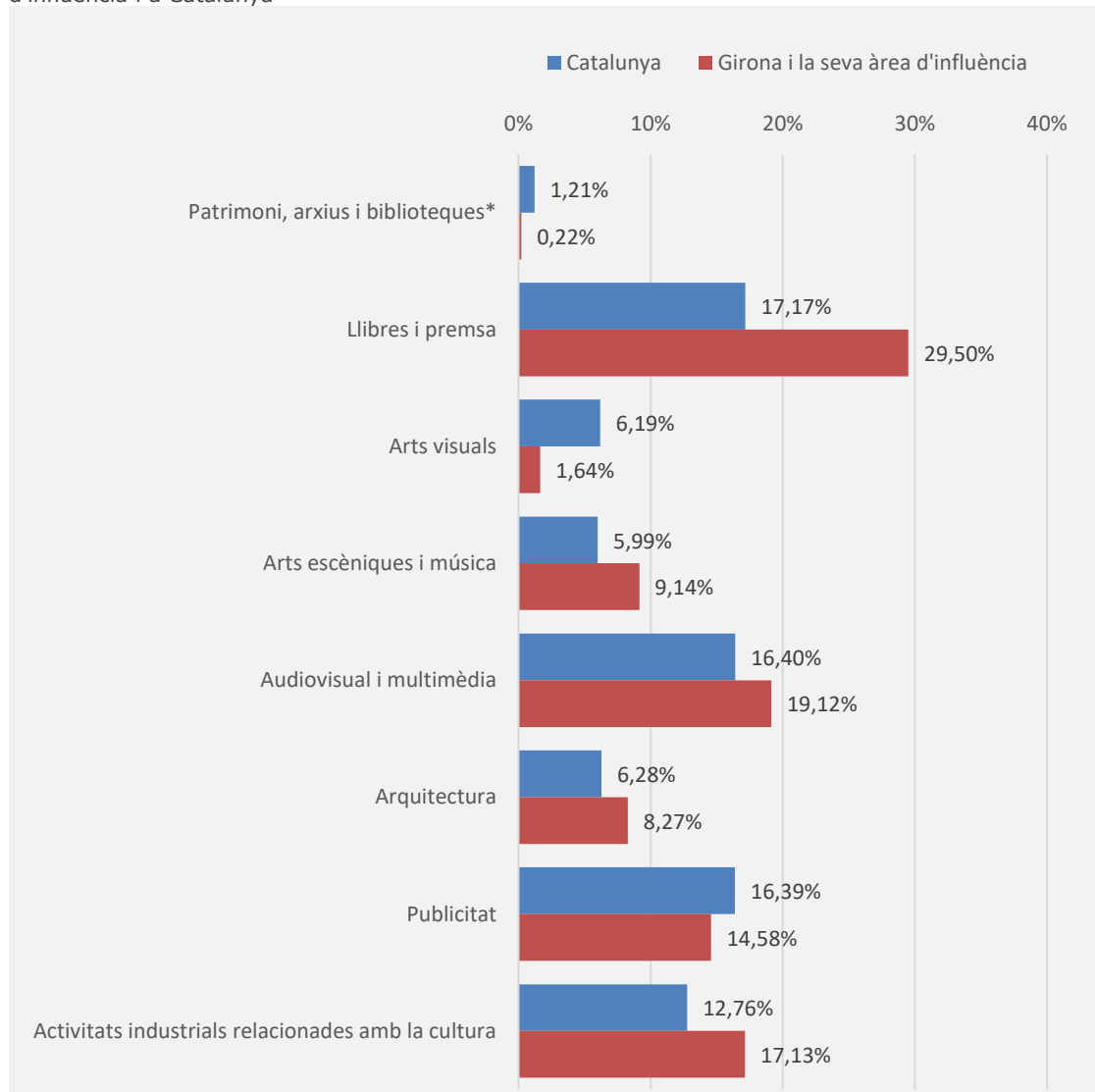
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SABI facilitades per XIFRA (Diputació de Girona), després d'estimar els resultats pels casos sense dades

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

La distribució del pes de cada sector s'assimila en bona part a l'estructura sectorial general a Catalunya, tot i que destaca el Llibre i la premsa en molta major mesura (producte de la presència d'un agent molt important).

Gràfic 21. Distribució del pes de cada sector atenent la seva xifra de negoci a Girona i la seva àrea d'influència i a Catalunya

*No es mostra el sector "Altres serveis relacionats amb la cultura" que el perímetre de l'Idescat sí incorpora però el del grup europeu ESSnet-Culture i l'utilitzat en aquest estudi no (per això, la suma total no és igual al 100%).

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SABI (2019) facilitades per XIFRA (Diputació de Girona) després d'estimar els resultats dels casos sense dades, i a partir de les dades de l'Estadística i comptes de les empreses culturals (2018) de l'Idescat.

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

6.2 Una mirada adicional: els pressupostos públics

Una part important especialment en els sectors culturals té a veure amb la inversió pública. Una mirada al pressupost de despeses de l'Ajuntament de Girona previst per al 2022⁷ mostra (considerant tots els capítols de despesa) una inversió d'uns 10 milions en àrees i equipaments culturals:

500- Cultura	3.387.194,75
501- Biblioteques	1.980.096,41
502- Patrimoni, museus i arts visuals	1.573.874,98
503- Arts escèniques	1.614.118,76
504- La Mercè	894.043,90
505- Arts visuals - Bòlit	272.483,05
506- La Marfà	493.734,50

Això significa un **7,7% del pressupost total** de despeses i gairebé **100 euros per habitant**. Es tracta d'una contribució important que genera dinamisme i oportunitats tant al tercer sector i la ciutadania com a les empreses i els professionals autònoms.

El sector públic és un agent important tant en conceptes de subvencions com de contractació, generant diferents graus de dependència pública que són més elevats en els sectors típicament culturals. De fet, especialment l'àmbit vinculat a patrimoni, arxius, museus i biblioteques, té un caràcter eminentment públic. Així mateix, en àrees com les arts escèniques, visuals i musicals, el sector públic juga un paper molt important des del seu rol programador i exhibidor, però també sovint directament en la creació i, en menor mesura, la producció. Així ho destacava l'atenció a diferents espais rellevants en aquests sentits a l'apartat "[Més enllà de les ICC](#)".

Tot i aquest paper important, les xifres econòmiques de les ICC mostren que malgrat les interrelacions que es donen en el sí de l'ecosistema cultural la part empresarial i professional té una gran empenta i molta capacitat productiva.

⁷ Font: <https://seu.girona.cat/portal/dades/pressupost/Pressupost-2022-despeses.pdf>

7. Comentari final

L'aproximació al sector cultural i creatiu mitjançant la metodologia estàndard basada en codis d'activitat econòmica exigeix tenir en compte un conjunt de reflexions que ajuden a transmetre quina és **la realitat del sector en major profunditat**. Aquestes tenen a veure amb:

- Les ICC són part d'un ecosistema complex amb parts interrelacionades.
- La importància del sector públic en aquest ecosistema.
- L'espai divers del tercer sector.
- La problemàtica d'unes dades adequades a l'esquema conceptual de les ICC
- La seu dels agents i els mercats exteriors.
- La gran quantitat de treball autònom, i la dificultat per estudiar-lo.
- L'especificitat del treball artístic i la precarietat.

Les principals dades obtingudes en aquest estudi mostren que:

Empreses i professionals autònoms	Ocupació cultural i creativa	Impacte Covid-19 en la contractació	Xifra de negoci
1.023 agents	2.612 persones	-38,36%	115 milions d'euros
<ul style="list-style-type: none"> • 365 empreses. • 658 professionals autònoms. • 76,4% ubicats a Girona ciutat. <p>Destaquen en número d'agents els sectors de les arts escèniques i la música dintre l'àmbit cultural i l'arquitectura i la publicitat en el creatiu.</p>	Gran número d'autònoms en sectors amb major component d'activitat artística (arts escèniques, música, arts visuals i disseny).	<p>Impacte desigual en diferents sectors.</p> <p>Cal considerar tant l'estructura del mercat de treball (autoocupació, ocupació pública,...) com la diferent naturalesa de les activitats (col·lectives, espais tancats, etc)</p>	Una estructura sectorial en què destaca el llibre i la premsa, l'audiovisual i la publicitat en concepte de xifra de negoci.

Les dades són mostra de la **rellevància del sector de les ICC a nivell d'ocupació i generació de riquesa, però també de vitalitat pròpiament cultural** com una part central de l'ecosistema cultural de Girona i el seu entorn territorial.

ANNEX

Annex 1. Factors de correcció per l'estimació a 4 dígit a partir de 3 dígit

CCAE 3 dígit (base real)	CCAE 3/4 dígit (base estimació INE)	Factor de correcció
476 Comerç al detall d'articles culturals i recreatius en establiments especialitzats	4761 4762 4763 Exclòs 4764 4765 4766	63,61%
910 Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals	9102 9103 9105 9106 Exclòs 9104	100% (94%)
900 Activitats de creació, artístiques i d'espectacles	9001 9002 9003 9004	100%
592 Activitats d'enregistrament de so i edició musical	5920	100%
322 Fabricació d'instruments musicals	3220	100%
591 Activitats cinematogràfiques, de vídeo i de programes de televisió	5912 5914 5915 5916 5917 5918	100%
601 Activitats de radiodifusió	6010	100%
602 Activitats de programació i emissió de televisió	6020	100%
639 Altres serveis d'informació	6391 Exclòs 6399	10,3%
772 Lloguer d'efectes personals i efectes domèstics	7722 Exclòs 7721 7729	12,36%
581 Edició de llibres, periòdics i altres activitats d'edició	5811 5813 5814 5819 Exclòs 5812	100% (99,33%)
582 Edició de programes informàtics	5821 Exclòs 5829	3,2%
181 Arts gràfiques i activitats dels serveis que s'hi relacionen	1811 1812 Exclòs 1813 1814	79,26%
182 Reproducció de suports enregistrats	1820	100%
711 Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria i altres activitats relacionades amb l'assessorament tècnic	7111 Exclòs 7112	53%
731 Publicitat	7311 Exclòs 7312	60,15%
741 Activitats de disseny especialitzat	7410	100%
742 Activitats de fotografia	7420	100%
743 Activitats de traducció i d'interpretació	7430	100%
855 Altres activitats d'educació	8552	Sense dades

Servei desenvolupat en el marc del PECT Indústries Culturals i Creatives de Girona i el seu entorn territorial. Un projecte liderat per l'Ajuntament de Girona, cofinançat en un 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea, en el marc del Programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, i en un 25% per la Diputació de Girona.

Annex 2. Factors de correcció per l'estimació a 4 dígit a partir de 2 dígit

CCAEE-2 dígit (base real)	CCAEE-3/4 dígit (base estimació INE)	Factor de correcció
32 Indústries manufactureres diverses	322 Fabricació instruments	1,80%
47 Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	4761 - 4763	1,86%
63 Serveis d'informació	6391 Agències notícies	8,30%
71 Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria; assajos i anàlisis tècnics	7111 Serveis tècnics arq.	23%
73 Publicitat i estudis de mercat	7311 Publicitat i estudis de mercat	65,90%
	74 (1, 2, 3)	38,70%
74 Altres activitats professionals, científiques i tècniques	741 Disseny especialitzat	11,2%
	742 Fotografia	15%
	743 Traducció i interpretació	12,5%
77 Activitats de lloguer	7722 Lloguer de vídeo	1,10%

Annex 3. Percentatge de consums intermedis de cada àmbit considerat a l'Estadística d'empreses i comptes culturals de l'Idescat (últim any disponible, 2018)

Àmbit	Percentatge que suposen els consums intermedis sobre el valor de producció
Patrimoni, arxius i biblioteques	37,24%
Llibres i premsa	46,70%
Arts visuals	31,92%
Arts escèniques i musicals	48,31%
Audiovisual i multimèdia	42,81%
Arquitectura	41,22%
Publicitat	44,50%
Altres serveis relacionats amb la cultura	40,51%
Activitats industrials relacionades amb la cultura	62,61%

